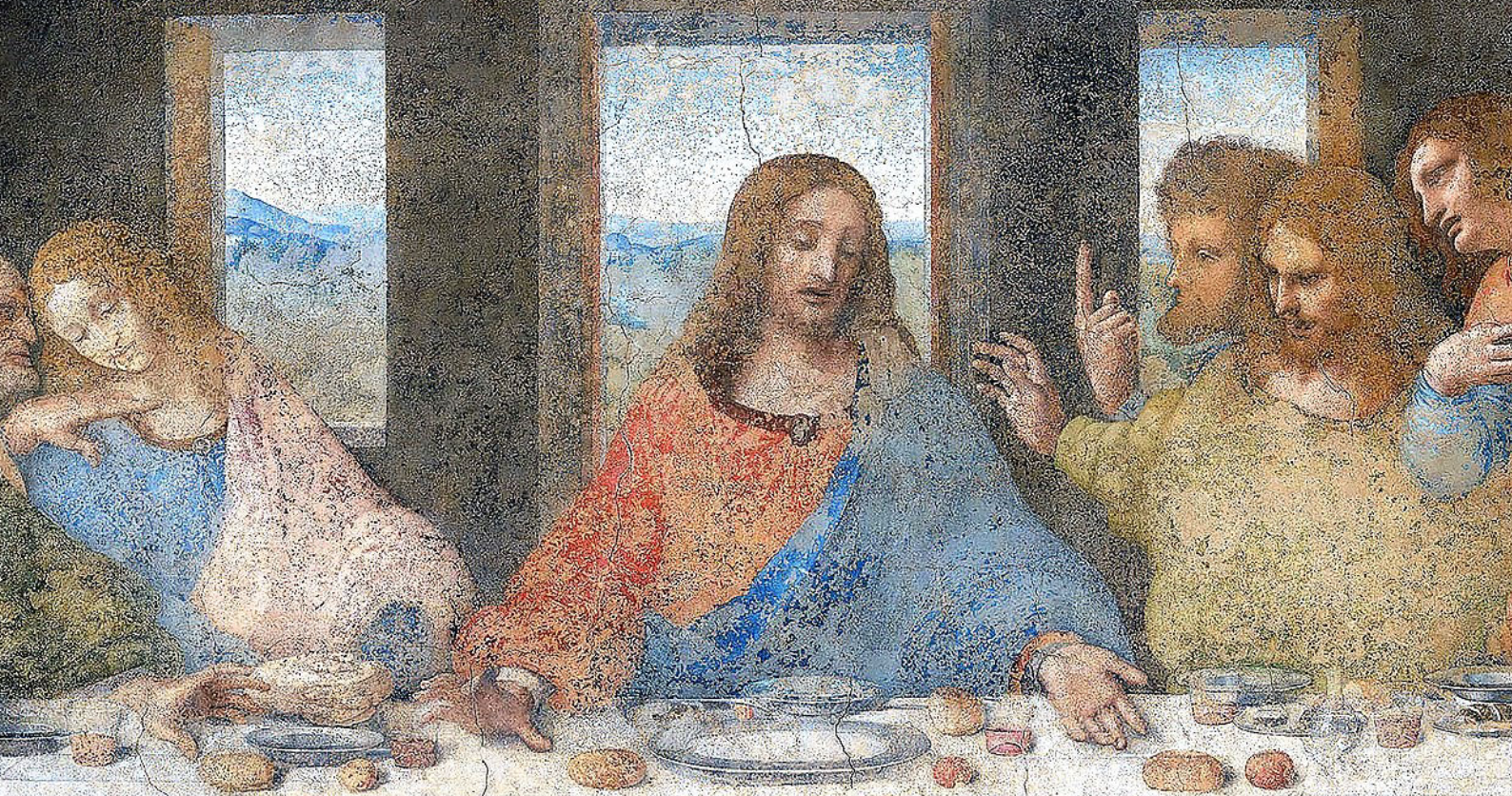

Περιεχόμενα

Διάψευση προσδοκιών	... 03
ΠΡΟΣ: Κάθε ενδιαφερόμενο	... 04
Προσευχή του Κώστα Μεταλλινού	... 07
Από την Ιστορία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών	... 08
Κρινολούλουδο, ποίημα	... 13
Ομολογία Πίστεως	... 14
Η Ιστορία του Κοινωνικού Ευαγγελίου	... 16
Λάκης Ρήγας	... 20
Προσευχή, ποίημα	... 21
Ερευνώντας τις Γραφές	... 22
Ένα ποτήρι κρύο νερό ...	... 29
Εκκλησιαστικά	... 35
Σ' ευχαριστώ, ποίημα	... 36

... μέσα στις οποίες κά-
ποτε περπατήσατε, σύμφωνα
με το πολίτευμα του κόσμου
τούτου, σύμφωνα με τον
άρχοντα της εξουσίας τού αέ-
ρα, του πνεύματος, που σή-
μερα ενεργεί στους γιους της
απειθείας.

(Εφεσ. 2:2)

Διάψευση προσδοκιών

Νίκος Ρούσσος

Ζούμε μια άνευ προηγουμένου διάψευση όλων των προσδοκιών σε παγκόσμια κλίμακα. Η ανθρωπότητα μοιάζει αποσβολωμένη. Ζαλισμένη. Συγχυσμένη. Σε τι να ελπίζει κανείς, σε τι να κοιτάζει, όταν οι τελετές έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων χρησιμοποιούνται για να ισοπεδώσουν και να χλευάσουν την πίστη στον Κύριο Ιησού Χριστό; Όταν προσπαθούν να διακωμωδήσουν τον Μυστικό Δείπνο του Ιησού Χριστού με τους δώδεκα, όπως τον απέδωσε στον γνωστό πίνακά του ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι, καθώς τις αντίστοιχες θέσεις του Κυρίου και των μαθητών Του γύρω από την τράπεζα, στην αμφιλεγόμενη τελετή έναρξης έχει καταλάβει ένας ετερόκλητος εσμός ομοφυλόφιλων και διαφόρων άλλων απόμων λοιπών σεξουαλικών παρεκκλίσεων. Όταν η τελετή λήξης είναι ένα τελετουργικό λατρείας προς τον Σατανά και μάλιστα με την ελληνική σημαία σε περίοπτη θέση;

Ο Διάβολος χαίρεται. Έχει φέρει τον άνθρωπο εκεί που θέλει. Σε απογοήτευση. Σε αδράνεια. Σε πνευματικό κόμα. Νιώθει τόσο σίγουρος για την κυριαρχία του, ώστε δεν διστάζει να μας δείχνει τον εαυτό του απροκάλυπτα. Αλλά και στα υπόλοιπα μέτωπα, οι πόλεμοι δεν φαίνεται να κοπάζουν. Τουναντίον, ακούγονται φήμες και για εκκίνηση νέων πολέμων. Αυτή είναι μια από τις χειρότερες πλάνες του εχθρού. Να κάνει τους ανθρώπους να πιστέψουν ότι τα αδιέξοδά τους και οι απογοητεύσεις τους θα λυθούν με τους πολέμους.

Τις προάλλες, παρακολούθησα ένα βίντεο σε Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης. Η ιστορία ήταν αυτή ενός ανθρώπου που ελευθέρωνε οικόσιτους σκύλους, που οι ιδιοκτήτες τους είχαν δέσει με αλυσίδες για χρόνια ολόκληρα μέσα σε ένα υποτυπώδες ξύλινο σπιτάκι. Μόλις ο σκύλος ελευθερωνόταν από

τις αλυσίδες του, φοβόταν να φύγει από την 'ασφάλεια' του σπιτιού του. Δεν ήξερε πώς να αντιδρά, όταν είναι ελεύθερος έξω στη φύση. Το δεύτερο σύμπτωμα της αλυσόδεσης ήταν ότι ο σκύλος δεν μπορούσε να περπατήσει σε ευθεία γραμμή, γιατί μέχρι τότε το μόνο περπάτημα που ήξερε ήταν να κινείται γύρω-γύρω από την αλυσίδα του. Δεν είχε μάθει να περπατάει ελεύθερος. Έτσι λειτουργεί και με τους ανθρώπους ο εχθρός των ψυχών μας. Δεσμεύει τους ανθρώπους στην ψεύτικη ασφάλεια του τωρινού αιώνα, του προσωρινού. Τους τυλίγει με την αλυσίδα της αμαρτίας σε μια κατάσταση ψεύδους. Και όταν έρθει το λυτρωτικό μήνυμα του Σταυρού, δεν το θέλουν. Προτιμούν να παραμένουν αλυσοδεμένοι. Φοβούνται να περπατήσουν με τον Κύριο. Φοβούνται να μάθουν να περπατάνε σωστά και να απολαύσουν την πραγματική ελευθερία που χαρίζει ο Χριστός. Και έτσι δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος απογοήτευσης και συντριβής των ψυχών, που καταδικάζουν τους εαυτούς τους σε πνευματική ακινησία.

Αγαπητέ αναγνώστη, μόνον ο Χριστός μπορεί να σπάσει τις αμαρτωλές αλυσίδες που σε δένουν. Μόνον Αυτός μπορεί να τις συντρίψει. Εμπιστεύσου Τον και περπάτησε ελεύθερα μαζί Του. «Αν, λοιπόν, ο Υιός σάς ελευθερώσει, θα είστε πραγματικά ελεύθεροι.» (Ιωάννης 8:36).

Κοινωνία Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών

Εκτελεστική Διακονία

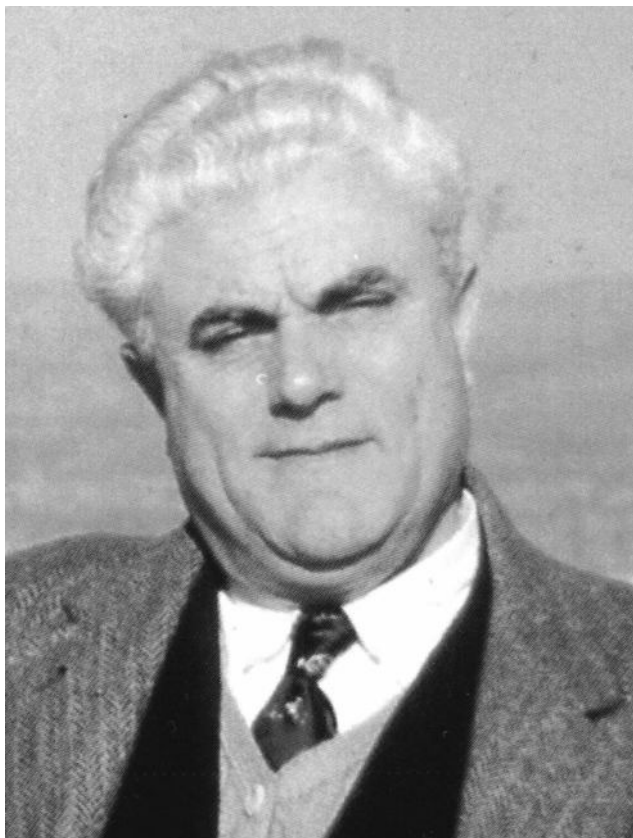
Αθήνα 18.9.2024

ΠΡΟΣ: Κάθε ενδιαφερόμενο

ΘΕΜΑ: Εκδηλώσεις στο όνομα του Κώστα Μεταλληνού από μη αρμοδίου.

Αγαπητοί αδελφοί,

Η Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, ο μόνος επίσημος φορέας που ίδρυσε ο Κώστας Μεταλληνός, παρακολουθεί

την προσπάθεια κάποιων που διασπάστηκαν και απαρνήθηκαν την Κοινωνία των Εκκλησιών που εκείνος ίδρυσε, να θέλουν τώρα τελευταία να οικειοποιηθούν την φήμη και το έργο που δημιούργησε, κάνοντας προσπάθειες να δημιουργήσουν ένα 'Κέντρο Απολογητικών Μελετών Κώστα και Αλκμήνης Μεταλληνού', όπως το αποκαλούν. Μάλιστα στο πρόσφατο παρελθόν διοργάνωσαν αυθαίρετα εκδήλωση στην Παλαιά Βουλή για τον Κώστα Μεταλληνό, όπου προσκεκλημένοι ομιλητές ήταν ιερείς της Ορθόδοξου Εκκλησίας, Πρεσβυτερικοί και άλλοι, εκτός

από την Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών. Δηλαδή όσοι εδίωξαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τον Κώστα Μεταλληνό. Ανακοίνωσαν μάλιστα και εκδήλωση με θέμα 'Η Απολογητική της Ενότητας', που είναι προγραμματισμένη να γίνει στην Β' Πρεσβυτερική Εκκλησία στα τέλη Σεπτεμβρίου.

Θέλουμε να ενημερώσουμε όμως τους μη γνωρίζοντες, αλλά και να θυμίσουμε σε αυτούς που τυχόν ξέχασαν το τι ακριβώς έγινε στο παρελθόν σχετικά με την διαφημιζόμενη ενότητα και με την ίδρυση του 'Ευαγγελικού Συνδέσμου', που έγινε στις 26/9/1949.

i) Πράγματι στις 26/9/1949, στον χώρο της Β' Πρεσβυτερικής Εκκλησίας, συναντήθηκαν οι εκπρόσωποι της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών και της Πρεσβυτερικής Εκκλησίας και συνέταξαν το Καταστατικό του 'Ευαγγελικού Συνδέσμου'. Μια ανεπίσημη συνεργασία που ήδη υπήρχε, τώρα με την απόφαση αυτή νομιμοποιούνταν. Την υποτιθέμενη αυτή ενότητα θέλουν (έτσι λένε) να τιμήσουν με την εκδήλωση που διοργανώνεται στην Β' Πρεσβυτερική Εκκλησία.

ii) Υπήρξε όμως πραγματικά 'ενότητα'; Ή μήπως πριν καλά-καλά στεγνώσει το μελάνι του Καταστατικού που υπογράφηκε, άρχισε ένας αδυσώπητος πόλεμος εναντίον του Κώστα Μεταλληνού και κατ' επέκταση των Εκκλησιών που εκείνος ίδρυσε; Επειδή είναι καλό να παρουσιάζεται η αλήθεια, εκθέτοντας τα γεγονότα όπως ακριβώς έγιναν και όχι να καλύπτονται με έναν μανδύα ωραιοποίησης, θα σας γνωστοποιήσουμε παρακάτω τα πραγματικά γεγονότα που συνέβηκαν, καθώς και εκείνους που πρωτοστάτησαν στην διάλυση της 'ενότητας' που πήγε να δημιουργηθεί.

iii) Το περίεργο όμως είναι ότι τελευταία αυτοί που πρωτοστατούν (ΘΝΠ Κοινωνία Ευαγγελικών Εκκλησιών και ο -κατά τα άλλα αγαπητός- Έραστος Φίλος), διασπάστηκαν και απαρνήθηκαν την Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, που ίδρυσε ο Κώστας Μεταλληνός, ενώ από την άλλη θέλουν να τον τιμήσουν και άρα να φανούν συνεχιστές του έργου του, με μια εκδήλωση επειδή συμπληρώθηκαν 75 χρόνια από εκείνη την σύναψη του Καταστατικού της 'ενότητας'.

Ας δούμε όμως τι ακριβώς έγινε τότε μετά

από την υπογραφή εκείνου του Καταστατικού. Θα παραθέσουμε κάποια αποσπάσματα από συγκεκριμένα βιβλία που κυκλοφορούν στις διάφορες Εκκλησίες και τα οποία δεν έχουν αμφισβητηθεί από κανένα.

i) Ο Ανανίας Καβάκας στο βιβλίο του με τίτλο 'Ιστορία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών' γράφει: «*Ενώ η συνεργασία μεταξύ των εκκλησιών ήταν καλή και οι προοπτικές για τη μετάδοση του Ευαγγελίου του Ιησού Χριστού σε ευρύτερες μάζες του πληθυσμού της χώρας ήταν ευοίωνες, ξέσπασε η μπόρα. Ο Γεώργιος Χατζηαντωνίου κατηγορήσε δημόσια και μάλιστα από τον άμβωνα της εκκλησίας του τον Κων. Μεταλλινό για 'αιρετικές' διδασκαλίες. Η αναταραχή ξεκίνησε ως εξής: Κατά τη διάρκεια μιας συμμελέτης που έκανε ο Κων. Χονδρογιάννης στην Ελεύθερη Ευαγγελική Εκκλησία της Νέας Σμύρνης το 1950, ανέπτυξε τη θεωρία της 'Κένωσης' του Χριστού, την οποία είχε ακούσει από τον Κων. Μεταλλινό στις ιδιαίτερες συναντήσεις που είχε ο τελευταίος με τους μαθητές του στο σπίτι του. Στη συμμελέτη αυτή στην εκκλησία της Ν. Σμύρνης είχε παρευρεθεί ένας πρεσβύτερος της Β' Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας Αθηνών, ο οποίος σύχναζε στην εκκλησία αυτή, επειδή καθόταν εκεί κοντά (13).*

Ο τελευταίος ανέφερε στον Γεώργιο Χατζηαντωνίου τις απόψεις του Κων. Μεταλλινού για το πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Τα νέα έφτασαν σύντομα και στα αυτιά άλλων εργατών του Ευαγγελίου και μετά από παρότρυνση ενός ηγετικού στελέχους από αυτούς και συγκεκριμένα του Μιχαήλ Κυριακάκη, ο Γεώργιος Χατζηαντωνίου μίλησε στην εκκλησία ανοιχτά σε κάποια από τις επόμενες Κυριακές, χαρακτηρίζοντας τις απόψεις αυτές 'αιρετικές'.

ii) Τα νέα μεταδόθηκαν σύντομα σε όλες τις εκκλησίες αλλά και στο εξωτερικό...».

Ο Γεράσιμος Ζερβόπουλος στην βιογραφία του Μεταλλινού 'Έπεσε ο δυνατός' γράφει για τους χαρακτηρισμούς που του αποδόθηκαν: «*Ο Μεταλλινός είναι Χιλιαστής*», «*ο Μεταλλινός είναι Αρειανός*», «*ο Μεταλλινός κηρύττει έναν ανάπηρο Χριστόν*». Και προσθέτει ο Γεράσιμος Ζερβόπουλος: «*Καμιά αληθινή δικαιολογία για τέτοιους χαρακτηρισμούς δεν υπήρχε, επειδή, εις επίσημη δήλωσή του, την οποία είχε δημοσιεύσει τον Σεπτέμβριο του 1951, ο Μεταλλινός είχε απολογηθεί με τα παρακάτω λόγια: «Εξ όλης της καρδιάς μου πιστεύω και ομολογώ ότι ο επίγειος Χριστός ήτο πάντοτε το δεύτερο Πρόσωπον της Θείας Τριάδος, ο προαιώνιος Υιός του Θεού...». Παρ' όλα αυτά «τον στενοχώρησε όμως η διαγωγή μερικών Πρεσβυτερικών αδελφών, επειδή, παρ' όλες τις δηλώσεις του και τις εξηγήσεις του, αυτοί επέμεναν να κρατούν την φωτιά της διαμάχης αναμμέ-*

νη και τα πνεύματα των αδελφών αναστατωμένα... στέλνοντας εγκυκλίους και εκκλήσεις προς τους πιστούς για δημόσιες συγκεντρώσεις, για νηστεία και ταπείνωση και για από κοινού συμπροσευχή, ώστε να καθαριστεί η εκκλησία από τις αντιγραφικές διδασκαλίες και τις αιρέσεις». Και τελειώνει ο Γ. Ζερβόπουλος το θέμα του διασυρμού του Κ. Μεταλλινού: «*Ο Μεταλλινός συνόψισε ως εξής όλη την κατάσταση σε κάποιον πρωτοστάτη της συγχύσεως, τον οποίον έτυχε να συναντήσει στον δρόμο: «Φίλε, μια μάχη δόθηκε περί αγάπης και σ' αυτήν όλοι σας ενικηθήκατε»*».

Αναρωτιόμαστε λοιπόν τι αλήθεια θα γιορτάσουν όλοι αυτοί που εγκατέλειψαν τις αρχές και το πιστεύω των Εκκλησιών που ο Κώστας Μεταλλινός ίδρυσε και εκείνοι που τον πολέμησαν σαν αιρετικό, στο αυτοαποκαλούμενο 'Κέντρο Απολογητικών Μελετών Κώστα και Αλκμήνης Μεταλλινού', που καμία σχέση δεν έχει με τα όσα δίδαξε εκείνος;

i) Από ποιον ζήτησαν την άδεια για να χρησιμοποιήσουν το όνομα του Κώστα Μεταλλινού, ώστε να μιλούν για 'Κέντρο Απολογητικών Μελετών Κώστα και Αλκμήνης Μεταλλινού';

ii) Τι ακριβώς θέλουν να προβάλουν με την εκδήλωση που θα γίνει; Το πιστεύω και τις θέσεις που εκείνος διακήρυξε; Άλλαξαν μήπως τις θέσεις τους για το θέμα της 'κένωσης', της 'ελεύθερης βούλησης του ανθρώπου', του 'προορισμού', την 'απώλεια της σωτηρίας για όσους δεν εμμένουν στην χάρη, αλλά αμαρτάνουν κατ' εξακολούθηση και εκουσίως'; Μήπως θα εξυμνήσουν και θα χειροκροτήσουν και θα ευχαριστήσουν τον Θεό για την όλη διδασκαλία του; Ποιοι από τους εισηγητές έχουν τις ίδιες απόψεις με τον Κ. Μεταλλινό;

iii) Πότε ζητήθηκε συν γνώμη για την στάση όλων εκείνων αλλά και των Εκκλησιών τους από τον Κ. Μεταλλινό και τις Εκκλησίες που συκοφάντησαν; Τώρα έγιναν θαυμαστές του;

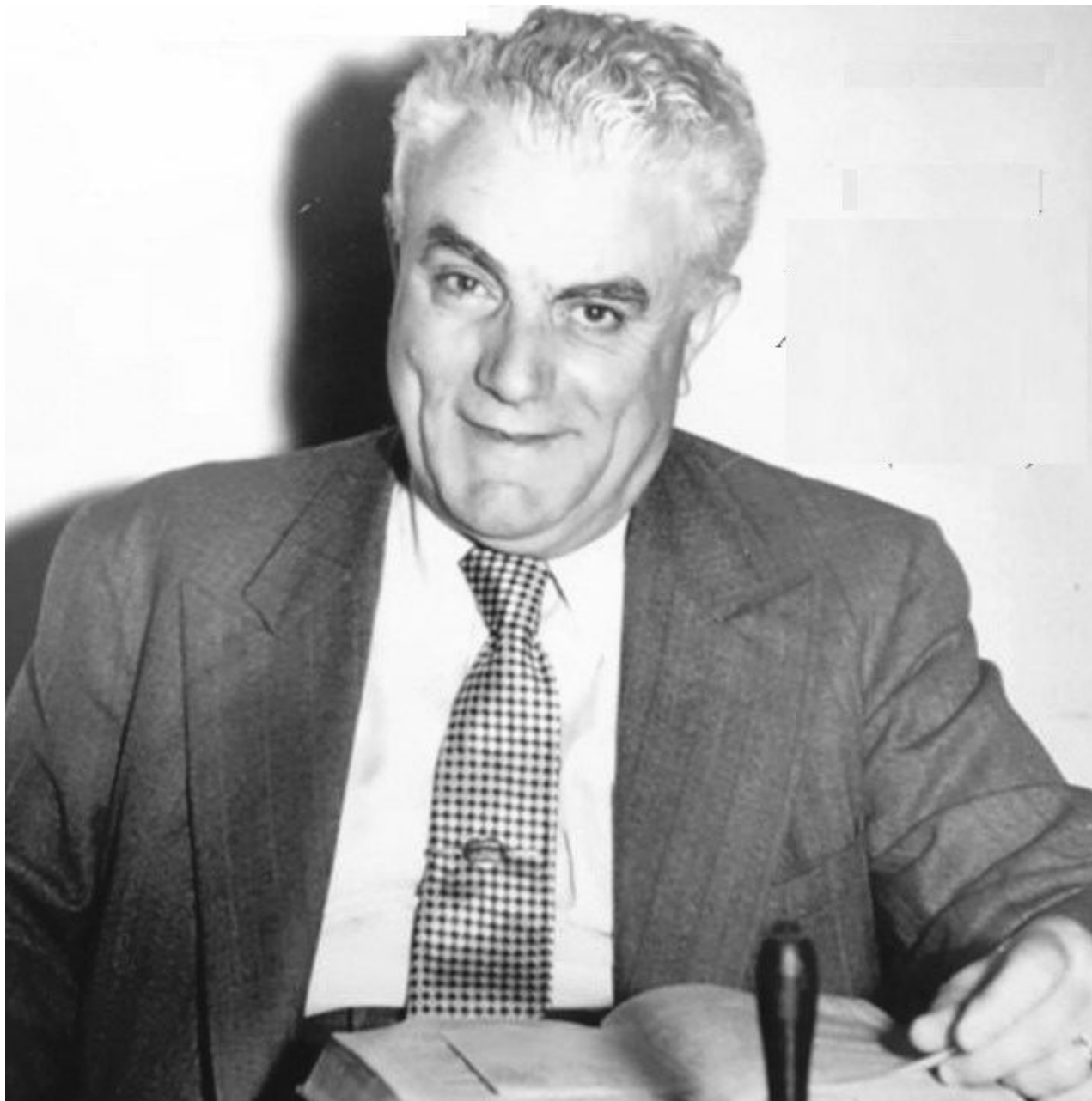
iv) Ποιες Εκκλησίες έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να πραγματοποιούν εκδηλώσεις, να τιμούν τον Κ. Μεταλλινό, να προβάλλουν το έργο του, την διδασκαλία του; Μόνο οι Εκκλησίες της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών και τα όργανά της, αυτές που εκείνος ο φωτισμένος δάσκαλος ίδρυσε. Και για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, το 'Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου', το σχολείο που εκείνος ίδρυσε και στο οποίο δίδαξε πρώτος. Κανένας άλλος. Δεν έχουν το δικαίωμα να διοργανώσουν εκδηλώσεις όσοι εγκατέλειψαν τις Εκκλησίες που εκείνος ίδρυσε ή όσοι γύρισαν την πλάτη τους στην διδασκαλία του. Πολύ περισσότερο δεν έχουν το δικαίωμα όσοι τον πολέ-

μησαν και δυσφήμησαν τον ίδιο αλλά και τις Εκκλησίες που εκείνος ίδρυσε.

ν) Μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η επιλογή του χώρου της όλης εκδήλωσης στην Β' Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία. Εκεί, στον χώρο αυτό, ξεκίνησε η προσπάθεια εξευτελισμού του Κώστα Μεταλληνού από τον ποιμένα της Γεώργιο Χατζηαντωνίου με την συνέργεια του Μιχαήλ Κυριακάκη, ποιμένα της Α' Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας.

του είναι ακόμα εν ζωή και έπειτα όσοι αποδέχονται την διδασκαλία του και έχουν ωφεληθεί από αυτήν.

Κλείνοντας την επιστολή μας αυτή, διαλαλούμε αλλά και καταγγέλλουμε προς όλους ότι το ηθικό δικαίωμα να τιμούν και να διοργανώνουν εκδηλώσεις στο όνομά του το έχουν ΜΟΝΟ οι Εκκλησίες που εκείνος ίδρυσε και είναι συνεχιστές της διδασκαλίας του και του έργου του. Όλοι οι υπόλοιποι, ό,τι και αν

Αναρωτιόμαστε λοιπόν μετά από όλα τα γεγονότα που περιγράψαμε παραπάνω, τι ακριβώς σκοπεύουν να κάνουν όλοι όσοι θα μαζευτούν στην Β' Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία; Να παραδεχτούν ότι έκαναν λάθος τότε, συκοφαντώντας τον ιδρυτή των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών; Δεν νομίζουμε κάτι τέτοιο, διότι τότε έπρεπε να συνεργαστούν μαζί μας και από κοινού να διοργανωθεί μία ημερίδα, όπου θα μιλούσαν πρωτίστως όσοι μαθητές

κάνουν, είναι κάλπικο και σφετερίζονται το όνομα του ιδρυτή των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών.

Για την Εκτελεστική Διακονία της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών.

Αντώνιος Περιάλης
Πρόεδρος

Τέρτιος Πετροβατζής
Γ. Γραμματέας

Προσευχή του Κώστα Μεταλλινού

Κατάπαυσον Κύριε ἐν ἐμοί πᾶν σπέρμα διαβολικόν κενοδοξίας, ἐπάρσεως, ἄθροωπαρεσκειάς, αὐτοδιαφημίσεως, ἐπαίνων, τιμῶν καὶ ἀνυψώσεως εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων.

Καθάρτισον τὰ βάθη τῆς καρδίας μου, διὰ τῆς μαχαίρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς μέγας ἀρχιερεὺς.

Χάριζέ μου διάκρισιν πνευματικὴν, δεικνυέ μου τὴν ζωὴ τοῦ "ἐγώ", ὑπὸ πάσας τὰς ὑποúlους μορφάς της-χαρᾶς μου, λύπης μου, φόβου μου, δειλίας μου, ἐπεμβάσεώς μου-εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Εὐαγγελίου Σου.

Ἀποκάλυπτέ μου τὰ σχέδια τοῦ Σατανᾶ, τὰς κατηγορίας του καὶ τοὺς ἐλέγχους του, διατήρει ἐν τῇ καρδίᾳ μου ζωηρότατο καὶ βαθύτατο τὸ συναίσθημα τῆς τελείας καὶ ἀπολύτου ἀναξιότητός μου, ἐνθύμιζέ μου ὅτι ἡ φύσις μου εἶναι πονηρὰ χωρὶς κανένα ἀγαθό, ἀρνητικὴ, ἀξία σταυροῦ, κατάρας.

Δίδε μου τὴν ταπεινοφροσύνη, στάύρωνέ με καὶ ὁδήγει με ἐν τῇ ὁδῷ Σου διὰ τῆς ζωῆς, ἐξ ἀναστάσεως.

Διαφώτιζε Κύριε τὴν πνευματικὴν μου ἀτμόσφαιρα ὥστε νὰ ἀντίλαμβάνωμαι τὴν ὁδηγίαν Σου, δῶσε μου νὰ ἐννοῶ τὰ σημεῖα Σου ὅπισθεν τῶν γεγονότων τῆς ἡμέρας.

Χάριζέ μου συνεννόησιν σαφεστάτην καὶ πληρεστάτην μετὰ Σοῦ καὶ ὁδήγει με ἐν ταπεινώσει κατὰ τὸ θέλημά Σου τὸ ἅγιον.

Περίζωσέ με μὲ δύναμιν εἰς πόλεμον, γενεῶ ἡ πέτρα μου, τὸ φρούριό μου, ὁ ἐλευθερωτής μου. Εἰπέ εἰς τὴν καρδίαν μου "Ἐγὼ εἶμαι ὁ Σωτὴρ σου".

Ἀνδριζέ με, δυνάμωνέ με καὶ κραταίωνέ με, παράλαβέ με στά χέρια Σου καὶ ὁδήγει πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου γιὰ νὰ Σέ ὑπηρετῶ καὶ νὰ δοξάζω τὸ ὄνομά Σου μετὰ τοῦ Πατρός ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, μέχρι τῆς μακαρίας ἡμέρας πού θά μὲ παραλάβῃς, κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ βεβαίαν ὑπόσχесίν Σου εἰς τοὺς οὐρανούς.

ΑΜΗΝ.

Από την Ιστορία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών

Ο Θεός οικοδομεί το έργο του Μελίσσια - Μαρούσι

Δημήτρης Μακράκης

*«Αλλά δια τούτο ηλεήθην δια να δείξει ο Ιησούς Χριστός εις εμέ πρώτον
την πάσαν μακροθυμίας, εις παράδειγμα των μελλόντων
να πιστεύωσιν εις αυτόν εις ζωήν αιώνιον»*

(Α' προς Τιμόθεον 1:16).

Μετά τα πυκνά μαύρα σύννεφα του μεσοπόλεμου που προανήγγειλαν την καταιγίδα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που ερχόταν, η κατοχή της πατρίδας μας από τα βάρβαρα στρατεύματα του Χίτλερ και η πολεμοχαρής μανία της ναζιστικής λαίλαπας αφήνουν πίσω τους μια χώρα βουτηγμένη στη φτώχεια και την ερήμωση.

Χαλάσματα παντού, πτώματα στοιβαγμένα σε κάρα που τα σέρνουν μουλάρια και άλογα. Σκελετωμένα μικρά παιδιά με πρησμένες κοιλιές από την πείνα και την αβιταμίνωση, πεσμένα κατάχαμα στους έρημους δρόμους της σκλαβωμένης κακοποιημένης Αθήνας. Μια τραγωδία σε εξέλιξη.

Και τα κοράκια ακόμα πεινασμένα, πετώντας μια σπιθαμή πάνω από το βρώμικο χώμα της υπαίθρου, την ασφαλτο της Αθήνας και των άλλων πόλεων της χώρας μας, έκραζαν μελαγχολικά, λες και αυτά συμπονούσαν επίσης τα βάσανα των καταδικασμένων.

Μέσα στην καπνίλα και την δυσοσμία των αστικών κέντρων, κινούμενοι σκελετοί ψέλλιζαν το μουρμουρητό της φρίκης: «Πεινάω, πεινάω, πεινάω!».

Δεν ήμουν αυτόπτης μάρτυρας να διηγηθώ την ανεκδιήγητη τραγωδία. Ένα όμως ξέρω, πως την σακατεμένη χώρα

μας την αγαπούσε ο Θεός με αγάπη αιώνια.

Ένας λαός που, παρ' όλο ο Θεός ευδόκησε ο Λόγος του ο Άγιος, η Αγία Γραφή, να γραφτεί στη γλώσσα του, «ήταν νεκρός εν μέσω αγαθών». Ήταν διψασμένοι, ενώ οι ουράνιοι καταρράκτες έτρεχαν με ορμή δίπλα τους. Ήταν οπαδοί μιας χριστιανικής θρησκείας, χωρίς η ευεργετική επίδραση του Σταυρωμένου και Αναστημένου Υιού του Θεού να έχει αγγίζει και να έχει αλλάξει την ζωή τους.

Στο τέλος της ναζιστικής θηριωδίας και στο καταλάγιασμα του μαρτυρικού εμφυλίου σπαραγμού (28-8-1947), ο Θεός, που «εφευρίσκει μέσα, ώστε ο εξόριστος να μη μένη εξωσμένος απ' αυτού», θέλησε από άπειρη αγάπη και σύμφωνα με τα πατρικά του σχέδια να έρθει στην ύπαρξη ένα παιδί από δύο γονείς αφιερωμένους σ' Εκείνον και εργαζόμενους για Εκείνον, τον Αναστάσιο και την Ελένη Μακράκη. Τα χρόνια εκείνα, 1945-46-47, ο Θεός έφτιαξε το προζύμι για έναν ευλογημένο πνευματικό πυρήνα σε κάποιο από τα σανατόρια των Μελισσίων, πνιγμένο στο πεύκο, το κυπαρίσσι, τις ελιές, τα πλατάνια, τα σκοίνα. Ήταν το περιβόλι του Θεού μες στα λουλούδια, που δημιουργούσε ευεργετικές κλιματικές συνθήκες για τους φυματικούς.

Ήταν η μαγιά που αυγάτισε, φούσκωσε και εν τέλει μορφοποιήθηκε σε μία

τοπική συνάθροιση με μεγάλες εκ των υστέρων προεκτάσεις. Και τούτο γιατί ο Θεός έστειλε άοκνους δικούς Του εργάτες, που πήραν την υπόθεση του έργου Του στα βόρεια προάστεια ως την υπόθεση της ζωής τους.

Κατά την άγια βουλή Του, ο Κύριος πήρε από τούτη την ζωή αυτόν που αποτέλεσε την αφετηρία του έργου Του, όπως προανέφερα, τον αγαπητό αδελφό Καραθάνο, που ήταν βαριά χτυπημένος από την επάρατη νόσο της εποχής εκείνης, την φυματίωση.

Η μαρτυρία του αδελφού Καραθάνου στα άγωνα πνευματικά βόρεια προάστεια έγινε γνωστή από αδελφούς που

φασμένο με τα Μελίσσια και το ξεκίνημα του έργου εκεί. Ψυχούλα χαρούμενη πάντα, ανοιχτοχέρα -παρόλο που ζούσε από τις προσφορές αδελφών-, γυναίκα θυσίας. Όταν ο Θεός πήρε από την ζωή τον αδελφό Καραθάνο, η γιαγιά-Ευρύκλεια, πιστή αναγεννημένη τότε, εγκαταστάθηκε στο σπίτι που έμεναν οι γονείς μου και εγώ.

Ήμουν πολύ μικρός, όμως τα γεγονότα είναι γραμμένα στην καρδιά μου ανεξίτηλα. Ήταν απλοϊκή, ήταν φτωχή, ήταν άπορη, ήταν αγράμματη, ήταν ασθενική (έπασχε από επιληψία). Όποιος όμως την συναναστρεφόταν, πάντα, μα πάντα, μόνο ευλογίες απεκόμιζε. Στην ιστορία της ζωής μου στάθηκε μια μοναδική γυ-

Η Εκκλησία Μελισσίων το 1953

την εποχή εκείνη είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο των Ευαγγελικών Εκκλησιών. Από τον Κ. Μεταλληνό, τον Μ. Κυριακάκη, τον Γ. Χατζηαντωνίου, τον Κ. Βάγγη, τον Π. Τζανετάκο και άλλους.

Στο προσκέφαλο του κρεβατιού του πόνου του, ο Θεός οδήγησε μία καλοκάγαθη γυναίκα να τον φροντίζει. Ο αδελφός Καραθάνος της εξηγούσε τις αιώνιες αλήθειες του Λόγου του Θεού. Αυτή άκουγε, συγκινιόταν και άρχισε να διαβάζει τον Λόγο Του. Έβλεπε τις Βιβλικές αλήθειες βιωμένες στη ζωή του αδελφού και ήθελε να γαλουχηθεί με αυτές.

Ήταν η γνωστή σε όλους μας γιαγιά-Ευρύκλεια, που το όνομά της είναι συνυ-

ναίκα. Τι να κάνουν η μόρφωση, η υγεία, ο πλούτος, η κοινωνική καταξίωση μπροστά στην ευλογημένη μαρτυρία της;

Τα σπουδαιότερα πνευματικά διδάγματα ζωής τα πήρα θεόσταλτα από την ευλογημένη αυτή ύπαρξη. Και όχι μόνο εγώ αλλά και πολλοί άλλοι την εποχή εκείνη.

Την θυμάμαι και νιώθω σαν να την ζω τώρα. Ένας βουβός νοσταλγικός πόνος που καταλήγει σε βαθύ στεναγμό βγαίνει από τα σώψυχα. Την θυμάμαι όλο και πιο συχνά σήμερα ιδιαίτερα που οι περιστάσεις το επιβάλλουν. Σιγώ για λίγα δευτερόλεπτα και ξαναγυρίζει ενδόμυχα η νοσταλγία.

- Θεέ μου, γιατί να μην υπάρχουν τέτοιες υπάρξεις σήμερα; Θεέ μου, γιατί μέσα από το γδαρμένο, χτυπημένο, σημαδεμένο από την φωτιά του βίου σώμα της, να βγαίνουν προσευχές, ύμνοι, λόγια αγάπης, ευχές καλοσύνης και άοκνη πάντα υπηρεσία στο έργο του Θεού, στην Εκκλησία Μελισσίων;

Και το Πνεύμα του Θεού μου υπενθυμίζει: *«Το δε τέλος της παραγγελίας είναι αγάπη εκ καθαρής καρδίας, εκ συνειδήσεως αγαθής, εκ πίστεως ανυπόκριτου».*

- Κύριε μου, μόνον αυτό αρκεί;

- Ναι, μόνον αυτό αρκεί!

Η γιαγιά-Ευρύκλεια το βίωσε. Βίωσε το τέλος της παραγγελίας του Θεού της, του Κυρίου της.

Όταν την θυμάμαι κλείνω τα μάτια,

Ήταν μεγάλη ευλογία για άλλους μας που είχαμε στην οικογενειακή, μα και στην εκκλησιαστική, παρέα μας μια τέτοια γυναίκα.

Χαρά και ευλογία που ο Θεός χρησιμοποίησε τον Τάσο, την Ελένη, τον Δημήτρη (την οικογένεια Μακράκη) μαζί με τις αδελφές Ναυσικά Ασκοτοπούλου, Ελευθερία Ρημάκη, Ελένη Ρημάκη (Ράξα), βάζοντας στην καρδιά τους τον ευλογημένο ζήλο για προσφορές αγάπης, για τα προς το ζην της καλής μας γιαγιάς-Ευρύκλειας.

Αλήθεια, πόσο ευλογημένη ήταν και στην μαρτυρία της για τον Σωτήρα της Χριστό! Δεν έχανε ευκαιρία. Στο σανατό-

Το Σανατόριο του Νταού Πεντέλης

σκύβω το κεφάλι και ακούω τρεμάμενη την φωνούλα της να ψάλλει: *«Μόνο στο Χριστό βρίσκω κείνο που ζητώ, και μ' Αυτόν θα ζήσω και θα ευτυχίσω και μαζί μ' Αυτόν θα πορευθώ».* *«Εν πόθω θερμώ σε Χριστέ αγαπώ, ετοίμως εις σε θυσιάζω το παν».* Την απολαμβάνουμε όλοι, όταν βάζαγε το σαγονάκι της και έψαλε.

Όταν βρισκόμασταν παρέα και θέλαμε να την απολαύσουμε:

- Ε γιαγιά, θα μας ψάλλεις έναν ύμνο;

- Ποιον θέλετε να σας πω;

- Θα μας πεις έναν γνωστό που να τον ξέρουμε και μείς. Θα μας πεις το *«Πάντα θα μένει στον νου ζωηρή όμορφη μέρα γλυκιά».*

ριο Παπανικολάου είχε ευαγγελισθεί με τον αγράμματο απλοϊκό της τρόπο τους ασθενείς με τους οποίους συνεργαζόταν (τους έπλενε τα ρούχα). Την διέκρινε μία απλοϊκή σοφία. Μία πολύ σπουδαία αρετή που της χάρισε ο Θεός και ήταν η πραγμάτωση στη ζωή της: *«Καλύτερα να δίνει κάποιος παρά να λαμβάνει».* Απλόχερη! Απλόχερη! Έκοβε την φτωχική μπουκιά της στη μέση και στην έδινε.

Η πραγματική θεϊκή αγάπη στη ζωή της. Δεν θα ξεχάσω την αγάπη της που εκφραζόταν με πρακτικότητα. Η γιαγιά στον μανάβη, η γιαγιά στον μπακάλη, η γιαγιά στον φούρνο, η γιαγιά στο ψιλικατζίδικο, η γιαγιά στον τσαγκάρη, η γιαγιά

στο φαρμακείο.

Τα χειμωνιάτικα βράδια τα χαιρόταν μαζί μας γύρω από την ξυλόσομπα ψήνοντας κάστανα. Πόσο χαιρόταν όταν το καταπράσινο τοπίο ντυνόταν στα λευκά! Θυμάμαι με πόση χαρά το απολάμβανε, παίζοντας χιονοπόλεμο με τα παιδιά της αυλής.

Τα ψηλά κλωνάρια από τις κλαδεμένες ελιές τα έσπαγε μικρά-μικρά με τα ροζιασμένα χέρια της. Τι όμορφη η άνοιξη στα Μελίσσια και ιδιαίτερα στο μεγάλο κτήμα των 5½ στρεμμάτων που μέναμε! Κουμαριές, ροδιές, συκιές, ελιές, αμυγδαλιές, φραγκοσυκιές, με μεγάλα γλυκύτατα φραγκόσυκα. Σπαρτά, σιτάρι, κριθάρι και βρώμη. Τα σμυρτά με τον λεπτοκόπιστο καρπό τους. Τα αρώματα του Δημιουργού μας Θεού. Πυράκανθα ανθισμένα, βελανίδια στις σκουροπράσινες βελανιδιές, νεραγκούλες, κρινάκια, μαργαρίτες, παπαρούνες, κυκλάμινα. Το ιστορικό πηγάδι των 33 μέτρων με το σιδερένιο μαγκάνι, που τουλάχιστον για 15 χρόνια χειμώνα-καλοκαίρι μας τροφοδοτούσε για να πίνουμε, αλλά και για λάτρα, το παγωμένο νεράκι του. Και για σιδέρωμα; Διαδικασία ολόκληρη. Όμως όμορφη η εποχή εκείνη. Διηγείσαι στα σημερινά παιδιά και δεν πιστεύουνε.

Ήταν και πολύ κοινωνική η γιαγιά-Ευρύκλεια. Το φτωχικό της υπόγειο ήταν πέρασμα πολλών πιστών. Πολλοί από αυτούς βρήκαν θαλπωρή και ανάπαυση σ' αυτό. Ήταν το φτωχικό της χριστιανικής αγάπης. Ερχόντουσαν με χαρά. Έφευγαν με περισσότερη, δοξολογώντας τον Θεό. Η Ναυσικά, ο Λιόντος, η Παπαδάκη, ο Απόστολος, ο Καλατζής, ο Γ. Μανουσακίδης, ο Κ. Ρωμαίος, ο Π. Μπόρας, ο Β. Δεδεγκίκας, ο Κ. Γρηγοριάδης, η Ελένη Ρημάκη, η Καίτη Καρμπόνη, ο Κ. Βάγγης, ο Κ. Χονδρογιάννης, ο Κ. Κερτσόπουλος. Αλλά η γιαγιά-Ευρύκλεια είχε και τον άγιο πόθο στην καρδιά της να διακονεί την εκκλησία για τον καθαρισμό της και για την τακτοποίηση των υμνολογίων και των Αγίων Γραφών. Όσοι την συναναστρέφονταν -και ήταν πολλοί-, μόνο καλά λόγια είχαν να πουν. Ήταν πράγματι ένα παράδειγμα προς μίμηση. Όλα τα μέλη των εκκλησιών των βορείων

προαστείων -και όχι μόνο- πάντα θα θυμούνται ότι ο Θεός χρησιμοποιεί τα ασθενή και εξουθενωμένα για το έργο Του, για την πραγμάτωση των αγίων βουλών Του.

Η αρχή έγινε στο υπόγειο και κάτω από μία πλάκα τα καλοκαίρια. Η γιαγιά-Ευρύκλεια σύστηνε την απλοϊκή συνάθροιση σε ασθενείς φυματικούς, αλλά αυτοί είχαν πρόβλημα, γιατί η έξοδός τους από τα σανατόρια επιτρεπόταν μόνο τις απογευματινές ώρες.

Σε αυτό το φτωχικό της χριστιανικής αγάπης ο Θεός έβαλε στην καρδιά της, όταν ερχόντουσαν οι αδελφοί να την επισκεφθούν, να ψάλλουν, να προσεύχονται και να μιλούν για τα πράγματα του Θεού μέσα από την Βίβλο.

Και ήταν η γιαγιά εκείνη που έδωσε την ευλογημένη ιδέα να υπάρξει ένας ιδιαίτερος χώρος, μεγαλύτερος για συναθροίσεις τις απογευματινές ώρες κάθε Κυριακής. Τον πρώτο χρόνο, καλοκαίρι του 1952, κάθε Κυριακή απόγευμα, κάτω από μία μεγάλη ελιά ακούγαμε τον Λόγο του Θεού από τον ευλογημένο αδελφό μας Κώστα Χονδρογιάννη.

Το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου, ο Θεός μας χάρισε μία μικρή αίθουσα σε μία φτωχική γειτονιά των Μελισσίων. Οι διάκονοι του λόγου που ο Θεός χρησιμοποίησε για την οικοδομή και τον ευαγγελισμό ψυχών ήταν οι αδελφοί Κ. Βάγγης, Γ. Γαλάνης, Κ. Κερτσόπουλος, Απ. Προυσαεύς. Η εκκλησία αύξανε σε αριθμό μελών, αλλά και στην γνώση του Λόγου του Θεού. Ήταν μία από τις μεγάλες ευλογίες τότε που οι αδελφοί από το Μαρούσι άρχισαν να συμπορεύονται με την συνάθροιση των Μελισσίων.

Μετά περίπου από έναν χρόνο, φθινόπωρο θυμάμαι του 1953, ο Θεός έβαλε στην καρδιά του αδελφού Σ. Λαμπράκου να γίνει το ξεκίνημα μιας νέας συνάθροισης στο Μαρούσι στο σπίτι τους. Μικρό παιδί εγώ τότε. Τι όμορφα ευλογημένα βράδια τα αδέλφια από το Μαρούσι και τα Μελίσσια μαζί κάτω από τα μεγάλα πεύκα, τα περιβόλια με τα λαχανικά και το πηγάδι που κινούσε περιμετρικά το άλογο και αντλούσε το νερό!

Βραδιές που θα μου μείνουν αξέχασ-

στες. Νιώθαμε όλοι, μικροί-μεγάλοι, μια ευλογημένη οικογένεια. Για την νέα αυτή κατ' οίκον συνάθροιση ο Θεός της αγάπης και του ελέους χρησιμοποίησε πρεσβύτερους αδελφούς, εργάτες του λόγου από εκκλησίες του κέντρου της Αθήνας. Επίσης δημιουργήθηκε και το πρώτο Κυριακό Σχολείο με δασκάλα μας την Ναυσικά Ασκητοπούλου. Πέντε παιδιά από Μελίσσια και τέσσερα από το Μαρούσι.

Είμαι τώρα ο παλαιότερος των βορειών προαστείων και έχω την ανάμνηση των πολλών ευλογιών του Κυρίου μας. Για καθημερινούς πρακτικούς λόγους, ο Θεός μάς χάρισε ευκτήριο οίκο σε μία ωραία μονοκατοικία, δίπλα από την στάση των Μελισσίων, στο Μαρούσι πίσω από το τότε ξενοδοχείο TRIANON.

Ευλογημένη η περίοδος εκείνη. Μπροστάρης του έργου ο πολύ αγαπητός Απόστολος Προυσσαεύς. Η βούλησή του ήταν να έχουμε μία πρακτική συνεργασία στο έργο μεταξύ των εκκλησιών Μελισσίων και Αμαρουσίου. Η προσωπική μου λαχτάρα ήταν ο Θεός να με χρησιμοποιήσει στην διακονία του έργου. Το 1967 με την στρατιωτική στολή μου, βράδυ Τρίτης, με πρωτοβουλία του αδελφού Απόστολου, για πρώτη φορά ο Κύριος με χρησιμοποίησε για το μήνυμα από τον άμβωνα της εκκλησίας στο Μαρούσι.

Δημιουργήσαμε επίσης τον πρώτο Όμιλο Νέων. Όμορφος και πνευματικός αγώνας. Παιδιά του Κυριακού Σχολείου και νέοι συμμετείχαν στην προσπάθεια αυτή. Αυτά τα παιδιά της εκκλησίας μας είναι παντρεμένα σήμερα με παιδιά και εγγόνια.

Ο σταθμός στην πνευματική μου πορεία ήταν τότε που ο αδελφός Απόστολος με την συμμετοχή των πρεσβυτέρων της εποχής εκείνης με χρησιμοποιούσε στην διακονία του λόγου, αλλά και στην ανάθεση καθηκόντων πρεσβυτέρου της Εκκλησίας των Μελισσίων. Σήμερα βρίσκομαι 'ξενιτεμένος' στην Αχαΐα, αλλά ο Θεός με χρησιμοποιεί και για κάποιες συναθροίσεις του κέντρου. Τον δοξάζω από καρδιάς. «Αλλά δια τούτο ηλεήθην δια να δείξει ο Ιησούς Χριστός εις εμέ πρώτον την πάσαν μακροθυμίαν, εις παράδειγμα των μελλόντων να πιστεύωσιν εις αυτόν

εις ζωήν αιώνιον» (Α' προς Τιμόθεον 1:16).

Επιπρόσθετα, θέλω να πληροφορήσω όλους τους αδελφούς μου για την ανέγερση του κτιρίου της εκκλησίας στο Μαρούσι. Το οικόπεδο ανήκε στον αείμνηστο αδελφός μας Βασίλη Δεδεγκίκα. Έκανε μία αρκετά μεγάλη υποδομή με τσιμεντένιες βάσεις, θεμέλια και μεετά περίπου 160 τ.μ. Όταν ολοκληρώθηκε η υποδομή των 160 τ.μ., ο αδελφός πήρε την ευλογημένη απόφαση να κάνει κάτι που δεν μπορούσαμε να το φαντασθούμε. Κάλεσε το πρεσβύτεριο της Εκκλησίας και με πολλή αγάπη ανακοίνωσε ότι διαθέτει δωρεάν για το έργο του Θεού όλη την επιφάνεια της οικοδομής των 160 τ.μ. για την ανέγερση της αίθουσας με όλους τους βοηθητικούς χώρους και δύο δωμάτια για το Κυριακό και τον Όμιλο των Νέων.

Το έργο με πολλούς κόπους και θυσίες πνευματικές και οικονομικές προχωρούσε ευλογημένα και με ταχύ ρυθμό. Έντονος ο ζήλος των αδελφών για ακατάπαυστη κοινωνία αγάπης, εκμάθηση καινούργιων ύμνων, για δημιουργία διακονίας επισκέψεων σε σπίτια αδελφών και προσκείμενων ψυχών. Ο Λόγος του Θεού εκηρύσσεται με δύναμη Αγίου Πνεύματος. Αλήθεια είναι ότι ο ανθρωποκτόνος εχθρός δημιουργούσε προβλήματα για διασπάσεις.

Αδελφοί, η προμετωπίδα στην πνευματική και εκκλησιαστική ζωή μας πρέπει να είναι:

«Του δε πλήθους των πιστευσάντων η ψυχή και η καρδιά ήτο μία».

«Και ο Κύριος προσέθετε τους σωζόμενους».

Υπάρχουν σωζόμενοι σήμερα; Είναι ευλογία του Θεού αυτό.

- Θεέ μου, Κύριέ μου, το έλεός Σου!

- Αδελφοί μου, μετάνοια! Μετάνοια!

Αδέλφια μου, «αληθεύοντες εις την αγάπην» (Εφεσίους 4:15), «σπούδασον να παραστήσης σεαυτόν δόκιμον εις τον Θεόν, εργάτην ανεπαίσχυντον, ορθοτομούντα τον λόγον της αληθείας» (Β' προς Τιμόθεον 2:15), «συγκακοπάθησον μετά του Ευαγγελίου με την δύναμιν του Θεού» (Β' προς Τιμόθεον 1:8).

Κρινολούλουδο

Μικρό μου κρινολούλουδο,
αγνό και μυρωμένο,
με τη σεμνή κορμοστασιά
και το γλυκό σου χρώμα,
έν' άρωμα ουράνιο,
απ' το Θεό σταλμένο,
μου φέρνει η παρουσία σου
εδώ στο κρύο χώμα.

Αν σένα ο Πατέρας μας
σε στόλισε με Χάρη
και σ' έκανε ώστε να τραβάς
τον κάθε θαυμασμό,
σκέψου αν στην αγκάλη Του
αφήσω τη ζωή μου
με τι απόκοσμη ευμορφιά
κι εγώ θα στολισθώ.

Πατέρα μας Ουράνιε,
σε Σένα την καρδιά μου
σαν λουλουδάκι τρυφερό
ανοίγω ταπεινά.

Εσένα θέλω, Κύριε,
να βρίσκεσαι σιμά μου
και στη δική Σου αγκαλιά
να ζω παντοτινά.

Χρήστος Φραγκόπουλος

Ομολογία Πίστεως

Λουίζα Κανελοπούλου

Με λένε Λουίζα Κανελοπούλου.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Ιταλία σε μια καθολική οικογένεια, η οποία μου έδωσε όχι μόνο θρησκευτικές διδασκαλίες αλλά και χριστιανικές αξίες.

Στα 18 μου χρόνια είχα σταματήσει να πηγαίνω στην εκκλησία. Αγόρασα όμως μία Αγία Γραφή, γιατί ήθελα να γνωρίσω προσωπικά τον Λόγο του Θεού.

Αγαπώντας πολύ τον Πολιτισμό και την Φιλοσοφία, πήρα το σχετικό πτυχίο από το Πανεπιστήμιο και έζησα στον κόσμο ως ένας πολίτης του κόσμου. Όντας πολύ ευαίσθητη απέναντι στις ανθρώπινες αδικίες, συμμετείχα σε κάθε κίνηση που αγωνιζόταν για την δικαιοσύνη. Ήμουν μια ακτιβίστρια.

Το 1990 ένα συμβάν σημάδεψε βαθιά την ζωή μου, ο θάνατος του συζύγου μου στην ηλικία των 45 ετών. Εκεί συνειδητοποίησα ότι το θέλημα του Θεού είναι κυρίαρχο, πάνω από την ανθρώπινη θέληση. Οι γιατροί κι εγώ κάναμε ό,τι ήταν ανθρωπίνως δυνατόν, αλλά εις μάτην.

Για μένα ήταν η ώρα που θέλησα να γνωρίσω βαθιά τον Θεό, τις βουλές Του, αλλά ήμουν σε σύγχυση, πολύ μπερδεμένη. Παράλληλα προσπαθούσα να βρω διέξοδο στην τόση μου θλίψη και στα τόσα μου ερωτήματα παρακολουθώντας και συμμετέχοντας σε κάθε πολιτιστική δραστηριότητα και σύνδεσμο, διψασμένη καθώς ήμουν να κατανοήσω αυτό που υπάρχει πέρα από εκείνα που βλέπουμε εμείς.

Ασχολήθηκα με Αστρολογία, Χρονοθεραπεία, Φυτοθεραπεία, με ινδικές δοξασίες και άλλα παρόμοια. Έμεινα σε αυτά αρκετά χρόνια, αλλά κάποια στιγμή κατάλαβα τον κίνδυνο που υπήρχε σε αυτόν τον ναρκοθετημένο δρόμο.

Τα σταμάτησα όλα και στράφηκα στον Βουδισμό. Μου άρεσε ιδιαίτερα γιατί μιλούσε για αγάπη (κοσμική, του σύμπαντος), για έναν θεό μεγάλο, σταθερό, για φως, για αλήθεια. Όταν όμως μετά από δύο χρόνια μου ζήτησαν να δώσω τα στοιχεία μου για να δημιουργηθεί στην πόλη μας ένας βουδιστικός σύνδεσμος, αρνήθηκα απαντώντας: Εγώ είμαι χριστιανή.

Ήταν η στιγμή που επιτέλους βρήκα την ταυτότητά μου, αλλά υπήρχε ακόμα πολύς δρόμος να διανύσω. Είχα πλέον καταλάβει ότι όλα αυτά στα οποία είχα δοθεί δεν αλλάζουν

την κοινωνία. Κατάλαβα ότι η κοινωνία θα αλλάξει, αν αλλάξει η καρδιά του ανθρώπου, και τώρα ξέρω ότι αυτό μόνον ο Ιησούς Χριστός μπορεί να το κάνει. Δεν μου έμενε πλέον παρά να βρω μία χριστιανική κοινότητα.

Το 2000 έμεινα στην Αθήνα, όπου παρακολουθούσα δύο χριστιανικές ομάδες. Όταν πήγαινα στην Ιταλία, συμμετείχα σε μία ομάδα Καθολικών Χαρismaticών. Και οι τρεις ομάδες μιλούσαν για τον Χριστό, αλλά ήταν όλες τόσο διαφορετικές μεταξύ τους και προσευχόμενες στον Κύριο να με φωτίσει να βρω τον σωστό δρόμο που έπρεπε να ακολουθήσω, γιατί ένιωθα πολύ άβολα αναμεταξύ τους.

Μετά από 2 χρόνια, το 2002, μια μέρα δέχθηκα ένα τηλεφώνημα από μια φίλη μου, που κλαίγοντας μου είπε πως η κόρη της τρελάθηκε, γιατί άφησε μια καλή δουλειά, έναν καλό αρραβωνιαστικό και μπήκε σε μία 'αίρεση'. Με παρακάλεσε να πάμε εκεί μαζί. Πήγα, ήταν μια ευαγγελική εκκλησία. Εκεί ένιωσα ότι βρήκα τον δρόμο που με ήθελε ο Θεός.

Το επόμενο συμβάν που με βοήθησε να βεβαιωθώ για τον δρόμο που με οδηγούσε ο Θεός, έλαβε χώρα στο χωριό του άντρα μου, στη Μεσσηνία, όπου είχα πάει για την συγκομιδή της ελιάς. Κάποιο βράδυ χάλασε το αυτοκίνητό μου σε έναν ερημικό δρόμο. Ήμουν μόνη μου και σε απόλυτο σκοτάδι. Στην αγωνία μου, βρήκα το τηλέφωνο ενός πιστού από ένα κοντινό μέρος, τον οποίο είχα συναντήσει μόνο μία φορά. Αμέσως ήλθε σε βοήθειά μου. Η απλότητά του, ο αυθορμητισμός του και η καθαρή, διάφανη καρδιά του, άγγιξαν θετικά την καρδιά μου και μέσα μου είπα: «Συ είσαι χριστιανός». Στη συνέχεια, συνδέθηκα με την εκκλησία στην οποία ανήκε. Μία ευαγγελική εκκλησία.

Για καιρό όμως δεν ήμουν σίγουρη για αρκετά πράγματα και συνέχεια ζητούσα βοήθεια από τον Θεό να με βεβαιώσει ότι αυτός ήταν ο σωστός δρόμος.

Με την μελέτη της Αγίας Γραφής και την συμμετοχή μου στην διδασκαλία της εκκλησίας, κατάλαβα ότι ο Ιησούς είχε πεθάνει για μένα και στη διάρκεια του Δείπνου του Κυρίου έκλαιγα σιωπηλά για τα όσα υπέφερε για μένα.

Έπαιρνα κι εγώ μέρος στο Δείπνο του Κυρίου, χωρίς να έχω βαπτισθεί. Στην Ιταλία όμως που πήγαινα, μου είπαν ότι δεν μπορώ να συμμετέχω στο Δείπνο του Κυρίου χωρίς να

έχω βαπτισθεί.

Ένωσα μόνη και ότι δεν με καταλαβαίνουν. Δεν ήθελα να συμμετέχω πλέον στην εκκλησία μετά από αυτή την, κατά τη γνώμη μου, 'απόρριψη'. Προσευχήθηκα στον Κύριο, ζητώντας Του να με κρατήσει σε πνευματική σταθερότητα, στο δικό Του Πνεύμα.

Δόξα στον Κύριο, και αυτές οι δύσκολες στιγμές πέρασαν και με έμαθαν να μην επηρεάζομαι από εξωτερικές συνθήκες, αλλά να μένω σταθερή στην πίστη.

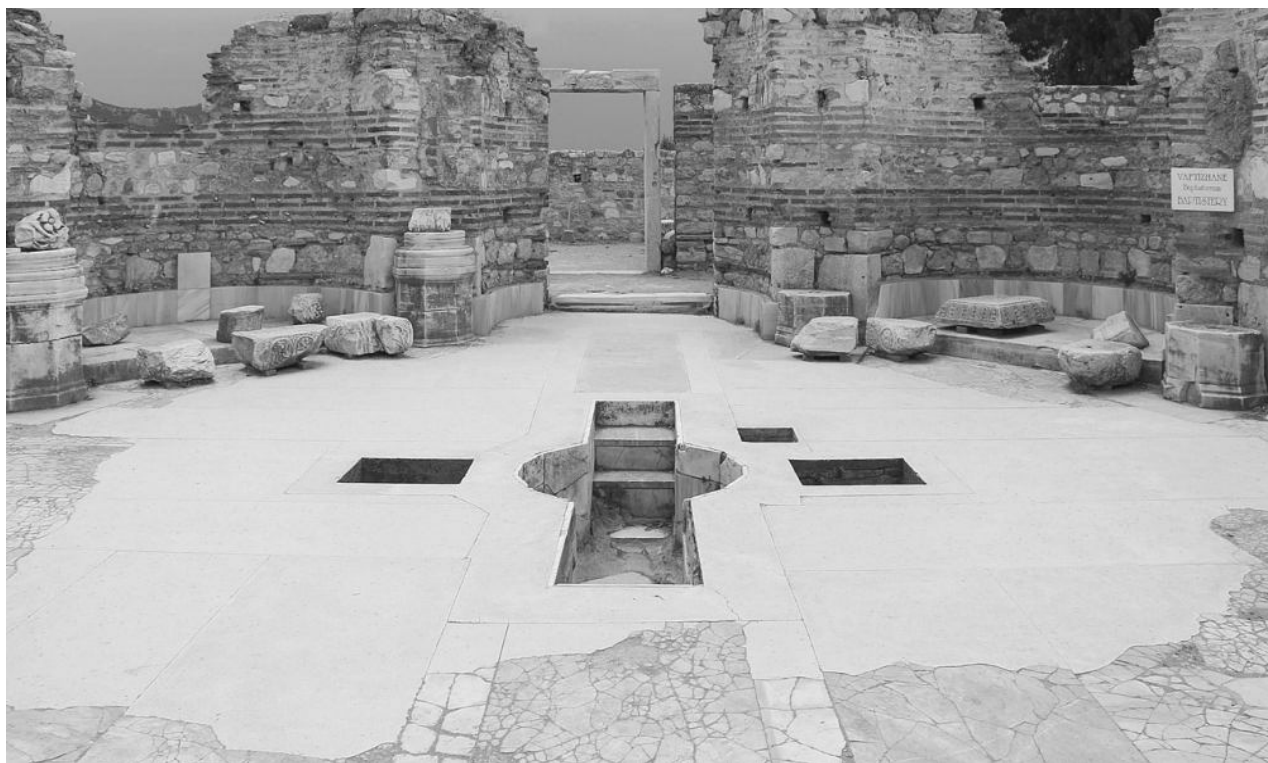
Όμως μου έλειπε, το τελευταίο βήμα, το βάπτισμα.

Κλεισμένη στον εαυτό μου, έλεγα ότι το βάπτισμα δεν ήταν αναγκαίο, ήταν μια τελετουργία, μια τυπική διαδικασία. Ομολογώ ότι

ένα δώρο, να εκτελέσω την εντολή του Κυρίου και να βαπτισθώ. Αυτό θέλησα να γίνει εκεί στην εκκλησία στη Μεσσηνία όπου υπήρχε θάλασσα.. Ακόμα δεν είχα καταλάβει. Όμως ο Κύριος θέλησε να βαπτισθώ σε μία στέρνα, που ήταν δίπλα στην εκκλησία.

Ήμουν απογοητευμένη, επειδή τα πράγματα δεν πήγαιναν όπως εγώ το επιθυμούσα. Υπάκουσα και γεμάτη συγκίνηση βυθίστηκα στο καθαρό νερό. Εκεί για μια στιγμή βρέθηκα στο απόλυτο σκοτάδι. Μου φάνηκε σαν να ήμουν βουτηγμένη σε έναν βούρκο με απαίσια μυρωδιά. Ένοιωθα σαν να πεθαίνω.

Αμέσως μόλις βγήκα από το νερό όμως, βρέθηκα να είμαι σ' ένα άπλετο φως. Είδα και άκουσα αγγέλους να ηχούν σάλπιγγες.

Το βαπτιστήριο της Βασιλικής του Αγίου Ιωάννου στην Έφεσο

σε αυτή τη διαδικασία, η 'μόρφωσή' μου, στάθηκε εμπόδιο.

Δεν καταλάβαινα το γιατί ή μάλλον δεν ήθελα να καταλάβω. Ρωτούσα όλους τους αδελφούς και τους ζητούσα να με πείσουν. Διάβαζα και Βιβλικά χωρία σύμφωνα με τις υποδείξεις τους, αλλά ήμουν φυλακισμένη στις δικές μου θεωρίες και αντιλήψεις.

Μια μέρα, ένας πιστός (απλός ξυλουργός) μου απάντησε με δύο λέξεις: Ταπεινοφροσύνη και υπακοή. Ωραία λόγια! Εξέτασα τον εαυτό μου μπροστά στον Κύριο. Του ζήτησα βοήθεια, να μπει φως μέσα μου, και η πόρτα της καρδιάς μου άνοιξε. Ένοιωσα μια χαρά και ανάπαυση απερίγραπτη. Επιτέλους, είχα καταλάβει.

Το 2004, την ημέρα των γενεθλίων μου, είχα αποφασίσει να κάνω στον εαυτό μου

Τότε κατάλαβα την σημασία του βαπτίσματος. Εκείνη την στιγμή μόνο μία λέξη έβγαινε από την καρδιά μου: «ΥΠΑΚΟΗ».

Ήμουν στο σκοτάδι και πέρασα στο φως. Ήμουν στην αμαρτία και χάρη στο αίμα του Ιησού Χριστού απολυτρώθηκα. Πίστευα πως είχα φθάσει στον τελικό προορισμό και όμως ήμουν στην αρχή της πορείας της αληθινής ζωής εν Χριστώ.

Ευχαριστώ τον Κύριο για τα πρόσωπα και τις καταστάσεις που έφερε στην ζωή μου. Τον ευχαριστώ που γεύτηκα κι εγώ την σωτηρία Του. Είναι μαζί μου και με προστατεύει, όσο δύσκολος και πονεμένος κι αν είναι ο δρόμος μου μερικές φορές. Τον ευχαριστώ γιατί όλα αυτά τα κατανοώ σιγά σιγά και μπορώ να αναπαυθώ στην αγκαλιά Του.

Η Ιστορία του Κοινωνικού Ευαγγελίου

Gary Gilley

Το 'Κοινωνικό Ευαγγέλιο' κατά το παρελθόν.

Καθώς ο κόσμος προχωρούσε στον 19ο αιώνα, οι επιρροές της 'Μεγάλης Αφύπνισης' υπό την καθοδήγηση του Jonathan Edwards και του George Whitefield, που ξεκίνησαν το 1730 και 1740 στην Αμερική, και η 'Ευαγγελική Α-

Ο Charles Grandison Finney ήταν ένας αμφιλεγόμενος Αμερικανός Πρεσβυτερικός λειτουργός και ηγέτης στη Δεύτερη Μεγάλη Αφύπνιση στις Ηνωμένες Πολιτείες.

ναβίωση' υπό την καθοδήγηση των Wesleys στην Αγγλία, ήταν μια μακρινή ανάμνηση. Όσοι κατοπινοί διάβαζαν τους απολογισμούς αυτών των κινημάτων του Θεού, λαχταρούσαν για κάτι παρόμοιο. Οι περισσότεροι όμως φάνηκαν πρόθυμοι να συμβιβαστούν με τον εξωστρεφή συναισθηματισμό της Αναβίωσης, παρά να ακολουθήσουν την ορθοτομημένη Βιβλική διδασκαλία.

Ο Edwards πίστευε ότι η 'Μεγάλη Αφύπνιση' ήταν μια πραγματική πνευματική αναζωπύρωση σταλμένη από τον Κύριο, γνώριζε όμως επίσης ότι υπήρχαν υπερβολές και πως είχαν αναμιχθεί υποκριτές και 'ψεύτικα πνεύ-

ματα'. Παρ' όλο που υπήρχαν αδιαμφισβήτητα πραγματικές μεταστροφές και θερμή για τον Κύριο, υπήρχαν πολλά φαινόμενα που ήταν κάτι παραπάνω από σαρκικά πάθη.

Έτσι, όταν ξεκίνησε η επονομαζόμενη 'Δεύτερη Μεγάλη Αφύπνιση' στο Kentucky γύρω στο 1800, είχε μια πολύ διαφορετική γεύση από εκείνη που ο Edwards και οι σύγχρονοί του είχαν δοκιμάσει.

Ο κόσμος του 19ου αιώνα είχε μια μεγάλη επιθυμία, μια άγρια πείνα, για πνευματικές εμπειρίες, που οι περιοδεύοντες ευαγγελιστές φάνηκαν πρόθυμοι να του παρέχουν. Ένας καλός επιδραστικός ομιλητής ήταν ο Charles Finney, ο οποίος μπορούσε να προσελκύσει τεράστια πλήθη για να ακούσουν τα μηνύματά του, τα οποία συχνά παρείχαν εντυπωσιακά μεν προσωρινά δε αποτελέσματα. Οι εκκλησίες γέμιζαν ασφυκτικά κατά την διάρκεια των 'αναβιώσεων', αλλά δυστυχώς, όταν οι ευαγγελιστές αναχωρούσαν, η ζωή επέστρεφε πίσω στο συνηθισμένο μοτίβο της, το ίδιο και η μικρή προσέλευση του κόσμου στην εκκλησία.

Οι ποιμένες δεν άργησαν να καταλάβουν ότι, αν ήθελαν μεγάλες και ενθουσιώδεις συγκεντρώσεις, θα έπρεπε να παρατήσουν την παραδοσιακή 'υποτονική μέθοδο διδασκαλίας της Βίβλου' και να προσφέρουν υπηρεσίες με βάση ένα μοντέλο αναζωπύρωσης με 'νέα ενθουσιαστικά μέσα'. Αυτό σύντομα οδήγησε σε ένα πρότυπο μαζικών συναθροίσεων με βάση τον προαναφερόμενο σχεδιασμό.

Ο κόσμος άρχισε να βομβαρδίζεται από τους ευαγγελιστές και τους ποιμένες από μία συναισθηματική φρενίτιδα, μέσω της χρήσης νέων και ευφάνταστα επιδραστικών τεχνικών, οι οποίες όμως στερούνταν στέρεου Βιβλικού περιεχομένου. Όταν τα συναισθήματα υποχωρούσαν, ένας νέος γύρος παρόμοιων μεθόδων χρειαζόταν προκειμένου να αναπαράγει την 'αναβίωση'. Ένας κριτικός των αυτού του τύπου 'αναβιώσεων' έγραψε το 1858: «Να τραγουδάμε, να φωνάζουμε, να χοροπηδάμε, να μιλάμε, να προσευχόμαστε όλοι ταυτόχρονα, αυτό έκανε πρόθυμους τους παριστάμενους να θέλουν δώσουν την καρδιά τους στον Χριστό. Αλλά μόλις πέρναγε ο ενθουσιασμός, αυτή η προθυμία υποχωρούσε».

Είναι ενδιαφέρον, ότι παράλληλα με τα

παραπάνω φαινόμενα, στα μέσα του 1800, εμφανίζονται πολυάριθμες ουτοπικές κοινοβιακές κοινότητες, επαγγελλόμενη η κάθε μία κάποιου είδους Παράδεισο στη Γη. Όλα αυτά υπήρξαν άμεσο αποτέλεσμα του φαινομένου της αναβίωσης στις αρχές του 19ου αιώνα, το οποίο προωθούσε σημαντικά τις συναισθηματικές υπερβολές, ενώ παράλληλα ελαχιστοποιούσε την μελέτη της Αγίας Γραφής.

Οι φιλελεύθεροι θεολόγοι (γνωστοί στο τέλος του 19ου αιώνα ως νεωτεριστές) ήταν αυτοί που έφεραν τον γερμανικό ορθολογισμό στις αγγλόφωνες εκκλησίες.

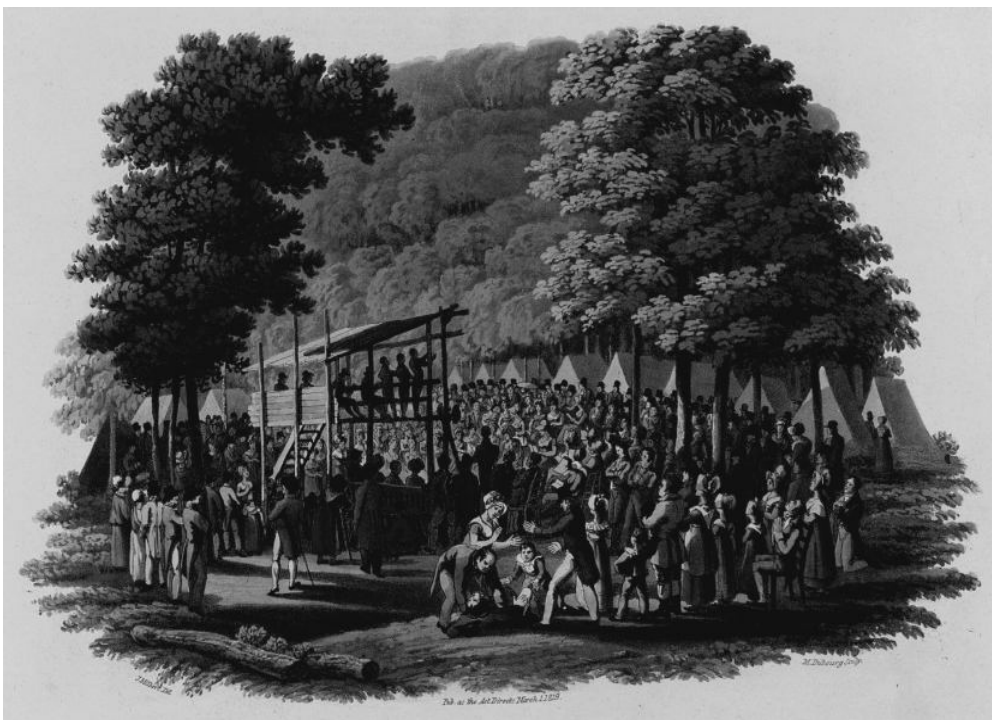
Έχει δημιουργηθεί η εντύπωση, ότι οι 'συντηρητικοί' χριστιανοί, με την προσκόλλησή τους στην επακριβώς διδασκαλία των Γραφών, ήταν η πηγή του μεγαλύτερου μέρους της εκκλησιαστικής διχόνοιας. Το κλασικό επαναλαμβανόμενο σλόγκαν είναι: «Το δόγμα χωρίζει, αλλά το Πνεύμα ενώνει». Αξίζει όμως να σημειωθεί, πως οι 'φιλελεύθεροι' χριστιανοί ήταν εκείνοι οι οποίοι αποσπάστηκαν από τους 'συντηρητικούς', με σκοπό να ιδρύσουν τις δικές τους οργανώσεις, έτσι ώστε να μπορούν απρόσκοπτα να προωθούν την εκκλησιαστική ενότητα ανάμεσα σε αυτούς που απέρριπταν την απόλυτη εξουσία της Αγίας Γραφής. Οι 'φιλελεύθεροι' τόσο στο παρελθόν όσο και στο παρόν, επιθυμούν ενότητα αλλά σε βάρος της δογματικής καθαρότητας. Χαίρονται να δίνουν τα χέρια σε οποιονδήποτε, εκτός από αυτούς που επιμένουν στις σημαντικές αλήθειες, οι οποίες παραμένουν θεμελιακές προϋποθέσεις για την ενότητα.

Κατά την διάρκεια του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα, όλες αυτές οι άκρες των κλωστών ενώθηκαν μαζί και επέφεραν μια ριζική αλλαγή στον Χριστιανισμό. Τα βασικά δόγματα που οι Ευαγγελικοί τηρούσαν τόσο ευλαβικά από την εποχή τουλάχιστον της Μεταρρύθμισης, τώρα τα αποχωρίζονταν. Και μαζί με την άρνηση της βασικής Βιβλικής αλήθειας, ήρθε και μια μεταβολή του κέντρου βάρους και του σκοπού της εκκλησίας. Αν υπήρχε αμ-

φιβολία σχετικά με την Ενσάρκωση, την Ανάσταση ή την ίδια την Αγία Γραφή, τότε το μόνο που απέμενε στην εκκλησία ήταν η κοινωνική δράση. Και έτσι γεννήθηκε αυτό που θα ονομαζόταν το 'Κοινωνικό Ευαγγέλιο'.

Το δόγμα, η διδασχή, πήρε σταδιακά δευτερεύουσα θέση σε σχέση με την κοινωνική δράση, εξ αιτίας των πιέσεων που ασκούσαν άνθρωποι με επιρροή. Ένας από αυτούς ήταν ο George Elliot, ο οποίος δίδασκε πως «η σωτηρία κάθε μιας ψυχής δεν ήταν αρκετή. Η κοινωνία πρέπει να σωθεί με το ίδιο τρόπο που σώζεται και το άτομο».

Έτσι, ο σκοπός της εκκλησίας μεταβλήθηκε από την εκπλήρωση της Μεγάλης Αποστολής «διδάσκοντες αυτούς να φυλάττωσι πάντα όσα παρήγγειλα εις εσάς» (Ματθαίος

Συγκέντρωση Μεθοδιστών το 1819, γκραβούρα.

28:19), με την έμφαση στον ευαγγελισμό, την διδασχή και την μαθητεία, στο να διαδίδουμε το Κοινωνικό Ευαγγέλιο και στο να προσπαθούμε να σώσουμε την κοινωνία από τον ίδιο της τον εαυτό!

Ο Richard Niebuhr, που υπήρξε ο ίδιος για χρόνια υπηρέτης του Κοινωνικού Ευαγγελίου, γράφει: «Ένας Θεός χωρίς οργή έφερε ανθρώπους χωρίς αμαρτία μέσα σε ένα βασίλειο χωρίς κρίση, διαμέσου της καθοδήγησης ενός Χριστού χωρίς σταυρό. Τέτοια θέματα ταίριαζαν καλά με την αναδυόμενη φιλελεύθερη θεολογία της εποχής».

Η θεολογία της εποχής αποδεχόταν ολοένα και περισσότερο τις υλιστικές και αθεϊστικές δαρβινικές θεωρίες. Επίσης η Βίβλος δεχόταν ολοένα και μεγαλύτερες κριτικές επιθέσεις (Σχολή της Τυβίγγης). Από τις αρχές του 19ου

αιώνα πολλοί Γερμανοί θεολόγοι άρχισαν να μεταχειρίζονται την Βίβλο όχι σαν Λόγο Θεού, αλλά σαν λόγια ανθρώπων περί του Θεού. Σύμφωνα με αυτήν την θεώρηση, οι Γραφές περιείχαν λάθη, υπερβολές, μύθους και παραδόσεις. Η πολλή σκληρή και άδικη κριτική που υπέστη ο Λόγος του Θεού από την γνώση και την 'σοφία' των ανθρώπων ονομάστηκε 'Ανώτερη Κριτική'.

Επίσης, η θεολογία της εποχής αποδεχόταν και τον φροϋδικό επαναπροσδιορισμό της ανθρώπινης φύσης. Ο Φρόντντ δίδασκε ότι το σεξουαλικό ένστικτο (libido) είναι η οδηγούσα δύναμη πίσω από κάθε πράξη.

Οι φιλελεύθεροι θεολόγοι πίστεψαν πως ο Χριστιανισμός έπρεπε να αλλάξει για να επιβιώσει. Αυτά τα οποία δεν ήταν αποδεκτά από

κλησία θα πρέπει να αφορά κατά κύριο λόγο τον παρόντα κόσμο. Πρέπει να εκτρέψει τις προσπάθειές της από την σωτηρία των ατόμων και να τις στρέψει στη σωτηρία της κοινωνίας. Η εκκλησία πρέπει να φέρει την Βασιλεία του Θεού στη Γη σήμερα, αντί να διδάσκει για ένα μέλλον και ένα θεοκρατικό βασίλειο που θα ιδρυθεί από τον ίδιο τον Ιησού Χριστό κατά την Χιλιετή Βασιλεία στο μέλλον. Η εκκλησία πρέπει να σώσει τον κόσμο και όχι αυτή να σωθεί απαλλαγμένη από αυτόν. (Η ιδέα της Αρπαγής είναι ακριβώς η αντίθετη αυτής της άποψης. Ο Ιησούς Χριστός έρχεται κυριολεκτικά για να σώσει, να απελευθερώσει τον λαό Του από τα νύχια του Σατανά και από την οργή του Θηρίου).

Οι συντηρητικοί αντέδρασαν σε αυτή την

τον μοντέρνο άνθρωπο, όπως η Ενσάρκωση, η Εξιλέωση, η Δημιουργία, η Θεοπνευστία και η Εξουσία της Αγίας Γραφής, έπρεπε να παραμεριστούν. Αυτά τα οποία ο επικρατών πολιτισμός δεχόταν και εκτιμούσε, αυτά πρέπει να διατηρηθούν και σε αυτά πρέπει να δοθεί έμφαση.

Το κριτήριο της ορθοδοξίας είχε μεταβληθεί από το τι κάποιος πίστευε στο πώς αυτός ζούσε. Το κύριο κριτήριο του Χριστιανισμού ήταν ο τρόπος ζωής, όχι το δόγμα. Παίρνοντας αποσπάσματα από τα λεγόμενα του Friedrich Schleiermacher, πατέρα του χριστιανικού φιλελευθερισμού, αυτό που ολοένα και περισσότερο είχε σημασία ήταν η εμπειρία και όχι η αλήθεια. [Η Γραφή όμως μας λέει ότι η ορθή πίστη, πχ. στο γεγονός της Ανάστασης, δίνει το πραγματικό νόημα. «Αν ο Χριστός δεν αναστήθηκε, τότε είναι μάταιο το κήρυγμά μας, αλλά και η πίστη μας είναι μάταιη» (Α' Κορινθίους 15:14)].

Οι φιλελεύθεροι προτεστάντες συνήγοροι του Κοινωνικού Ευαγγελίου δήλωναν ότι η εκ-

μοντερνιστική μεταβολή της χριστιανικής κοινότητας μέσω φυλλαδίων, όπως αυτό με τον τίτλο 'Οι βασικές αρχές' (The Fundamentals - τα Θεμέλια**). Επικεντρώνονταν στον ευαγγελισμό, στην θεολογική εκπαίδευση και στην μαθητεία, την ίδια ώρα που οι φιλελεύθεροι καθορίζονταν ολοένα και περισσότερο από το Κοινωνικό Ευαγγέλιο, συνοδευόμενο από την άποψη που έχουν για την Βασιλεία του Θεού. Για τους φιλελεύθερους «η βασιλεία δεν είναι μελλοντική, ούτε αναφέρεται σε έναν άλλον κόσμο, αλλά είναι 'εδώ και τώρα'. Δεν είναι μια εξωτερική, αλλά μια εσωτερική ηθική και θρησκευτική δύναμη, βασισμένη στις ιδέες και στον τρόπο ζωής του Ιησού».

Ο χαρακτηρισμός 'ακόλουθος του Ιησού' επιτρέπει στους φιλελεύθερους οπαδούς του Χριστού να ανήκουν σε οποιαδήποτε θρησκεία ή ακόμη να είναι και άθρησκοι, διότι η 'οδός του Ιησού' είναι το παράδειγμα της ζωής του Ιησού, δηλαδή ο δρόμος της βοήθειας προς τον πλησίον, της αλληλεγγύης, της αυταπάρνησης και της αυτοθυσίας.

Οι συντηρητικοί Χριστιανοί πιστεύουν ότι το σωστό δόγμα και η θεολογία -με άλλα λόγια η σωστή πίστη, η υγιαίνουσα διδασκαλία - είναι ζωτικές για την σωτηρία, αλλά οι 'οπαδοί του Ιησού' πιστεύουν ότι το δόγμα (η διδασκαλία της Γραφής) και η θεολογία είναι άνευ σημασίας ή ακόμα και εμπόδιο στην ενότητα της δράσης, γιατί το τι μπορούν να πράξουν είναι πολύ πιο σημαντικό από το τι πιστεύουν.

Οι οπαδοί του φονταμενταλισμού (δηλαδή της επιστροφής στα βασικά θεμέλια της πίστης), ίσως από υπερευαίσθησία απέναντι στο Κοινωνικό Ευαγγέλιο, το οποίο βρισκόταν στην καρδιά του φιλελευθερισμού, συχνά απομακρύνονταν από οποιαδήποτε μορφή κοινωνικής δράσης. Κάποια στιγμή, μερικοί ένιωσαν ότι είχαν υπερβάλει και ότι έπρεπε να ασχοληθούν με τον τρέχοντα πολιτισμό και να βελτιώσουν την κοινωνία, κηρύττοντας παράλληλα και το Ευαγγέλιο της Σωτηρίας.

Αυτό τελικά οδήγησε σε ένα σχίσμα μέσα στο στρατόπεδο των συντηρητικών, όπου οι οπαδοί του φονταμενταλισμού πήραν μία αυτονομιστική θέση. Δηλαδή διαχωρίζονταν από κάθε άτομο που δίδασκε ψεύτικες διδασκαλίες και, αντί να προσπαθήσουν να εισχωρήσουν μέσα στην κοινωνία, ζούσαν ως φώτα του Ευαγγελίου καλώντας τους ανθρώπους στον Χριστό. Από την άλλη πλευρά, η αντίθετη θέση ονομάστηκε 'Νεοευαγγελική'. Οι Νεοευαγγελικοί πίστευαν ότι η εκκλησία είχε την εντολή όχι μόνο να κερδίσει και να μαθητεύσει τους χαμένους, αλλά και να εισχωρήσει στην εξελισσόμενη κοινωνική κουλτούρα, ώστε να κάνει τον κόσμο ένα καλύτερο μέρος για να ζει κανείς, αλλάζοντας τις κοινωνικές δομές που προκαλούσαν θλίψη και πόνο.

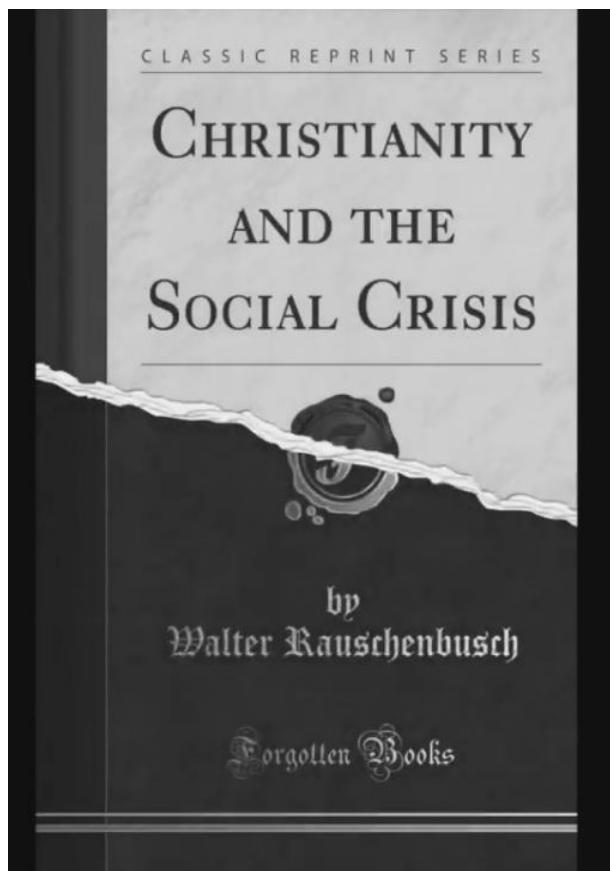
Έτσι, αφού η έμφαση δεν δίνεται πλέον στην ατομική αμαρτία αλλά κυρίως στην κοινωνική συστημική αδικία, η 'μεταλλαγμένη' πλέον εκκλησία μετακινήθηκε από την έμφαση στον καθαρισμό διά του Αίματος του Χριστού σε ένα πλαστό μήνυμα Σωτηρίας, διαμέσου της συνεχούς βελτίωσης των κοινωνικών δομών.

Δυστυχώς η εκκλησία είχε χάσει την εμπιστοσύνη της στην διδασκαλία των Γραφών και δεν ασχολήθηκε με το να διορθώσει τις ψεύτικες κοσμοθεωρίες, αλλά έδινε έμφαση και μέριμνα στον τρόπο λατρείας και στην κοινωνική ζωή.

Αναμφίβολα, ήταν οι συντηρητικοί χριστιανοί αυτοί που μπόρεσαν να διαφυλάξουν την ακεραιότητα του Ευαγγελίου και της Αγίας Γραφής, ακόμα και αν έχασαν την επιρροή τους στην κοινωνία. Όπως παρατήρησε ένας μαθητής της εκκλησίας, «το θέμα είναι πώς να συμμετέχει κάποιος στην κοινωνία χωρίς να

χάσει την ψυχή του. Οι οπαδοί του φονταμενταλισμού φοβήθηκαν μήπως χάσουν την ψυχή τους και δεν συμμετείχαν στην κοινωνία. Οι Νεοευαγγελικοί φοβήθηκαν να είναι διαφορετικοί από την κοινωνία και βρίσκονται σε κίνδυνο να χάσουν την ψυχή τους».

«Εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι ενάντια στην αλήθεια, αλλά υπέρ της αλήθειας

(Β' Κορινθίους 13:8). «Όποιος είναι από την αλήθεια, ακούει την φωνή μου» (Ιωάννης 18:37).

(συνεχίζεται)

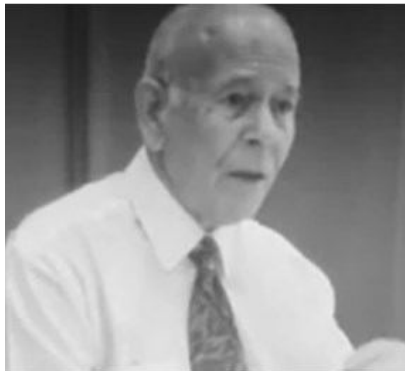
*Ο Gary Gilley είναι ποιμένας του Southern View Chapel, Springfield, Illinois, από το 1975. Ο μεταφραστής Μ.Δ. έχει κάνει στο παρόν άρθρο τις αναγκαίες προσαρμογές, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα ελληνικά δεδομένα.

***The Fundamentals*: Είναι ένα σύνολο εννήντα δοκιμίων που δημοσιεύθηκαν μεταξύ 1910 και 1915. Υπερασπίζονταν τα κλασικά προτεσταντικά δόγματα και επιτέθηκαν στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, στην Ανώτερη Κριτική, στην Φιλελεύθερη Θεολογία, στον Σοσιαλισμό, στον Μοντερνισμό, στον αθεϊσμό, στην Χριστιανική Επιστήμη, στον Μορμονισμό, στον Χιλιασμό, στον Πνευματισμό και στην Θεωρία της Εξέλιξης.

Λάκης Ρήγας

(Απόσπασμα από την επικήδειο ομιλία του Α. Περιάλη)

Ο Κώστας Μεταλληνός, ο ιδρυτής της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, ήταν ένας πιστός, σοβαρός άνθρωπος, διανοητής, ευαγγελιστής και απολογητής. Όμως, είχε ένα ακόμα ιδιαίτερο χάρισμα: να προσελκύει γύρω του ικανά στελέχη για να επανδρώσουν

το τεράστιο έργο που δημιούργησε. Από έναν άνθρωπο δημιουργήθηκε ολόκληρη Κοινωνία Εκκλησιών με εργάτες, ιεραποστολή, εκδόσεις, κατασκηνώσεις, συνέδρια,

νεολαία, Βιβλικό Σχολείο και δεκάδες Εκκλησίες.

Πολλοί, όπως ο Καρμπόνης, ο Πορτινός, ο Φραγκόπουλος, ο Αγγελάτος, ο Χονδρογιάννης και τόσοι άλλοι, προσελκύστηκαν από το Πνεύμα του Θεού μέσω της προσωπικότητας του Κώστα Μεταλληνού. Ένας από αυτούς ήταν και ο Λάκης Ρήγας.

Τον γνώρισα προσωπικά, όταν, νεαρός ακόμα, συμμετείχα ως εκπρόσωπος της Νεολαίας στην Εκτελεστική Διακονία των Εκκλησιών μας. Δεν ήταν δεινός ομιλητής ούτε μπορούσε να μιλήσει για πολύ ώρα, κάτι που ήταν ευχάριστο για εμάς τους ακροατές. Δεν έκανε μεγάλες αναλύσεις ούτε ασχολιόταν με την Θεολογία. Ήταν όμως πολύ ευχάριστος τα βράδια στα καλοκαιρινά Συνέδρια Οικογενειών στις Κατασκηνώσεις του Σουνίου, καθώς μαζί με τον Σπύρο Πορτινό διηγούνταν στην μεγάλη βεράντα ιστορίες και περιστατικά από την ζωή των Εκκλησιών μας. Ιστορικά ντοκουμέντα αλλά και ανέκδοτες πολύ ευχάριστες ιστορίες.

Ο Λάκης Ρήγας διηγιόταν ιδίως ιστορίες από την ζωή του στο Λιμενικό, απ' όπου συνταξιοδοτήθηκε με τον βαθμό του αντιναύαρχου. Είχε μια καριέρα γεμάτη παράσημα, αλλά ποτέ δεν μιλούσε γι' αυτά. Είχε ένα πολύ πρακτικό πνεύμα και, καθώς ήταν πολύπειρος στη ζωή, καταλάβαινε πολύ καλά τα πρακτικά ζητήματα που δεν κατανοούσαν όμως οι απλοί ιεροκήρυκες. Η μεγάλη του έννοια ήταν η αναδιάρθρωση του ταμείου που υπολειτουργούσε, υποστηρίζοντας κάθε πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του.

Ήταν για πολλά χρόνια Γραμματέας της

Εκτελεστικής Διακονίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών και πολύ νωρίς με έβαλε στη λίστα των υποψηφίων μελών της Εκτελεστικής Διακονίας, όπου για πρώτη φορά εκλέχθηκα μέλος της. Ως πρακτικός άνθρωπος, εκτιμούσε το έργο των Παιδικών Κατασκηνώσεων στο Σούνιο και πολύ συχνά με έπαιρνε τηλέφωνο για να μου πει: «Αγάντα, βάστα, κουράγιο, προσεύχομαι κάθε μέρα για σένα».

Έπαιρνε και τον Μάρκελλο Περιάλη, που είναι υπεύθυνος συντήρησης, για να τον ενισχύσει, τον οποίο είχε ονομάσει 'καραβοφάναρο'.

Ήταν από τους λίγους που κατάλαβε ότι όλη η διαδικασία στο χώρο του Σουνίου και όλες αυτές οι διευκολύνσεις και παροχές στηρίζονταν σε ελάχιστους ανθρώπους, για τους οποίους προσευχόταν συνεχώς. Μπορώ να πω ότι ήταν ο μόνος που σε όλη του την ζωή μας ενίσχυε σε εβδομαδιαία βάση μέχρι τα βαθιά γεράματά του. Και είναι αλήθεια ότι είχαμε και έχουμε τόση ανάγκη από ενισχυτικό λόγο.

Τον συναναστράφηκα περισσότερο στις πολυώρες συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων που άρχισαν να γίνονται συστηματικά μετά την αναχώρηση του τότε Προέδρου των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, Θάνου Καρμπόνη.

Δεν ήταν συνήθης άνθρωπος. Ήξερε τι του γινόταν και αυτοί οι πρακτικοί άνθρωποι είναι πολύτιμοι σε ένα έργο που δεν χρειάζεται μόνο κηρύγματα, αλλά πολύ περισσότερο πρακτική δουλειά.

Ήταν συνεργάτης στο ημερολόγιο των Εκκλησιών μας και με πολύ πάθος έκανε τις ενημερώσεις σε κάθε Γενική Συνέλευση. Του άρεσε να διαβάξει τα γράμματα των αναγνωστών του ημερολογίου που πραγματικά ήταν πολύ συγκινητικά.

Τον γνώρισα επίσης πολύ καλά στην επιτροπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού μας, στο κανάλι 2000.

Η μετάθεσή του στην Αυστραλία με την ιδιότητα του λιμενικού προξένου έχει μείνει αξέχαστη στις εκεί Εκκλησίες. Η θέση του τού επέτρεπε να ταξιδεύει σε όλη την Αυστραλία και να επισκέπτεται τις Εκκλησίες.

Δεν υπήρχε πρακτικό έργο που να μη υπηρετούσε ο Λάκης Ρήγας.

Ξέρω ότι μέσω του πόστου του στο Λιμενικό βοήθησε πολλούς επαγγελματίες, πολύ σημαντική βοήθεια για εκείνη την εποχή.

Συνταξιοδοτήθηκε με μεγάλο βαθμό, αλλά δεν πήρε ποτέ σύνταξη από το έργο του Θε-

ού.

Κοιτάξτε αδελφοί,

Η Εκκλησία του Ιησού Χρηστού έχει ανάγκη από ιεροκήρυκες δασκάλους και ποιμένες. Αυτοί όμως που λείπουν ιδιαιτέρως είναι πρακτικοί άνθρωποι που να ξέρουν από την καθημερινή ζωή και τις ανάγκες της. Ένας τέτοιος που χαρίστηκε στις Εκκλησίες μας ήταν ο Λάκης Ρήγας και είμαστε ευγνώμονες στον Κύριο για τα τόσα χρόνια που τον άφησε ανάμεσά μας. Η Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, πραγματικά ευγνωμονεί τον Θεό για τον

Λάκη Ρήγα. Είναι μια ακόμα τρανή απόδειξη τού τί μπορεί να κάνει ο Θεός με αγνές ψυχές αφιερωμένες στο έργο Του, που το μόνο που έκαναν ήταν να του εμπιστευτούν την ζωή τους.

Ο Λάκης Ρήγας ήταν ένας από αυτούς. Αναχώρησε αφήνοντας μια παρακαταθήκη σε όλους εμάς που συνεργαστήκαμε μαζί του: Σκληρή δουλειά και βοήθεια με κάθε τρόπο σε όποια ανάγκη βρισκόταν μπροστά του. Η παρακαταθήκη του είναι μια υπενθύμιση της δύναμης της πίστης και της αφοσίωσης στο έργο του Θεού.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

**Χριστέ μου, όταν η σκέψη μου
αγκαλιάζει Εσέ,
τότε ησυχάζω και ψάλλω για Σε.
Σαν το μικρό στου γονιού την αγκαλιά,
που ησυχάζει και κοιμάται γλυκά.
Όλο και ζυγώνει η ώρα αυτή
και ξεθολώνει η δική Σου μορφή.
Δεν θα πάρω
Τα μάτια μου από Σε,
γιατί θ' αντλώ
ζωή μόνο από Σε.**

Σωφρονία - Μακροπούλου Ντεμίρη

Ερευνώντας τις Γραφές

Παναγιώτης Πεπονάκης

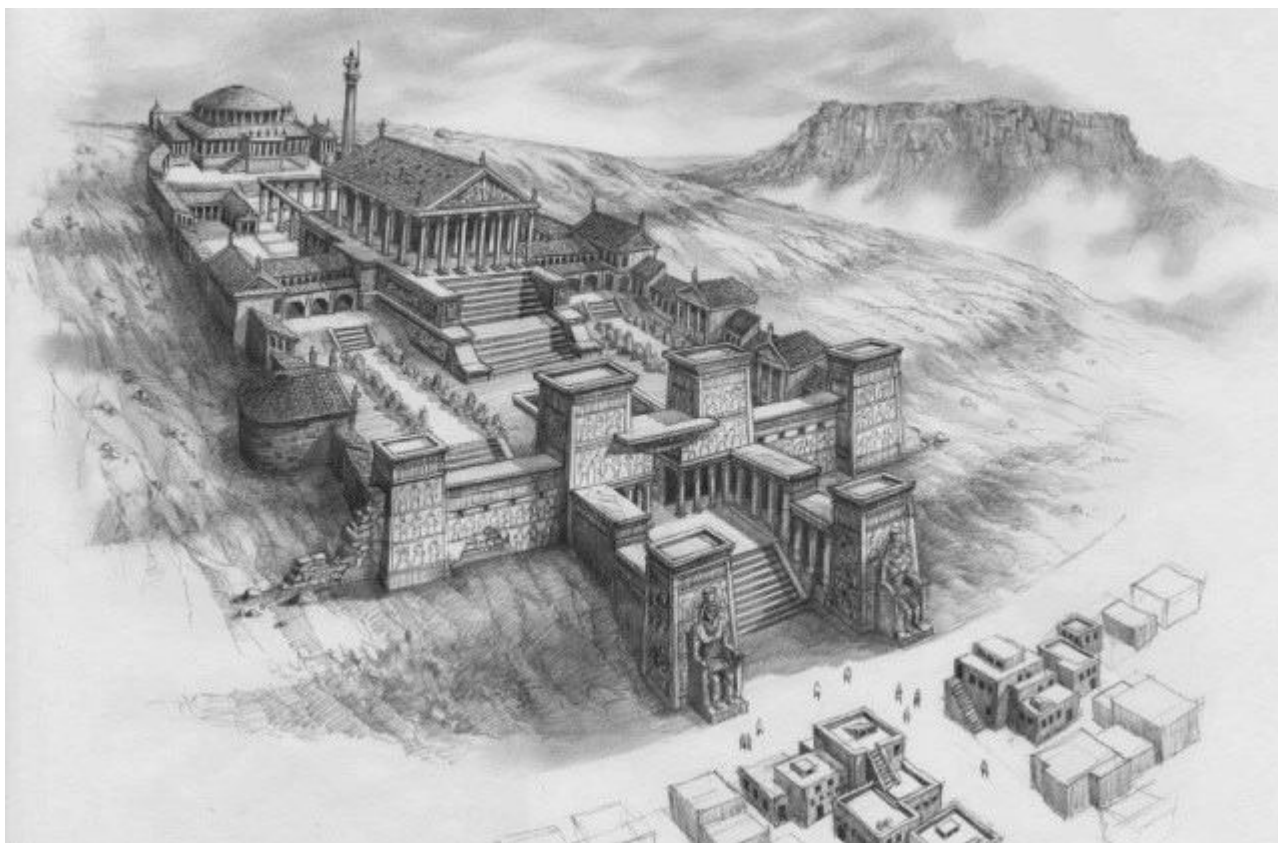
Η ανάγκη για μια μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης.

(1) Η επιστολή Αριστέα.

Το όνομα Αριστέας είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με μία επιστολή που αφορά την Βιβλιο-

θηκαν οι πρώτες πολιτισμικές επαφές των Ελλήνων με τους Ιουδαίους και αναφέρεται στη μετάφραση της Π.Δ. από τους Εβδομήκοντα.

Κατά τον Αριστέα, λοιπόν, ο Δημήτριος Φαληρέας διαχειριζόταν τα ζητήματα της βιβλιοθήκης εν λευκώ και παρουσίαζε στον Πτολεμαίο, στις τακτικές επιθεωρήσεις του, τα νέα

Βιβλιοθήκη των Πτολεμαίων στην Αλεξάνδρεια(Αναπαράσταση)

θήκη των Πτολεμαίων στην Αλεξάνδρεια, καθώς πρόκειται για μοναδικό ντοκουμέντο που περιγράφει τις συνθήκες της ίδρυσης και την φιλοσοφία της Οικουμενικής Βιβλιοθήκης στην Αλεξάνδρεια. Η Επιστολή αυτή του Αριστέα (πρόσωπο φανταστικό μάλλον), που απευθυνόταν προς τον αδελφό του, υποτίθεται ότι συντάχθηκε στα χρόνια του Πτολεμαίου Β΄ του Φιλάδελφου (285-247 π.Χ.), ενώ στην ουσία γράφτηκε πολύ αργότερα, μεταξύ του 180 και 145 π.Χ., στα χρόνια δηλαδή του Πτολεμαίου του Φιλομήτορος.

Παρ' όλες τις αμφισβητήσεις σχετικά με την αυθεντικότητα του κειμένου και ορισμένες ανακρίβειες που παρουσιάζει, αποτελεί ανεκτίμητη πηγή πληροφοριών, καθώς παρουσιάζει επίσης τις συνθήκες υπό τις οποίες διαμορφώ-

αποκτήματα ενημερώνοντάς τον για τη γενικότερη πορεία του εμπλουτισμού της Βιβλιοθήκης (Ευσέβιος, Ευαγ. Πρ., VIII, 2-5.11). Από τις συναντήσεις αυτές είχαν συμπεράνει ότι, για να συγκεντρωθούν όλα τα βιβλία της οικουμένης στην Αλεξάνδρεια, θα χρειαζόνταν περίπου 500.000 ρόλοι από πάπυρο. Για τον σκοπό αυτό ο Πτολεμαίος άρχισε να αλληλογραφεί με όλους τους βασιλείς και τους ηγεμόνες της αυτοκρατορίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ζητώντας να του αποστείλουν κάθε λογής σύγγραμμα που βρίσκονταν στη βιβλιοθήκη και στα αρχεία τους.

Ο Πτολεμαίος ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για την απόκτηση ολόκληρων βιβλιοθηκών και στις σχετικές αναφορές του ο Δημήτριος συμβουλεύει τον βασιλιά ότι πρέπει να γίνει

άνοιγμα και προς τον ιουδαϊκό κόσμο. Επικαλείται την αυθεντία του Εκαταίου (φιλόσοφος - ιστορικός του 300 π.Χ.) από τα Άβδηρα, συγγραφέα του 'Περί Αιγυπτίων', στο οποίο γίνεται λόγος και για την εβραϊκή ιστορία, και προτείνει όλα τα σχετικά βιβλία να βρίσκονται στα ράφια της Βιβλιοθήκης. Σε μια από τις επισκέψεις του Πτολεμαίου στη Βιβλιοθήκη, ο Δημήτριος τον πληροφορεί ότι οι κύλινδροι έφθαναν ήδη τους 200.000 και ότι η απόκτηση των βιβλίων των Εβραίων, όπως είχε ήδη συμφωνήσει ο βασιλιάς, θα απαιτούσε ελληνική μετάφραση από τα εβραϊκά και όχι, κατά την επικρατούσα άποψη, από τα συριακά (αραμαϊκά).

Το κείμενο της Επιστολής υποτίθεται ότι γράφτηκε με την υπόδειξη του Αριστέα, αφήνοντας ταυτόχρονα να εννοηθεί ότι ο ίδιος είχε εισχωρήσει στην αυλή και με τις διασυνδέσεις και τις γνωριμίες του κατόρθωσε να έχει λόγο και στα ζητήματα της Βιβλιοθήκης.

Η μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης από τους Εβδομήκοντα, κατά τον Αριστέα, κατέληξε να γίνει σύμβολο φιλίας του ελληνικού με τον εβραϊκό λαό, καθώς ο Πτολεμαίος με την απελευθέρωση περισσότερων των 100.000 Εβραίων της Αλεξάνδρειας, που είχαν πιαστεί αιχμάλωτοι κατά την εκστρατεία στη Συρία, έδειξε την μεγαλοψυχία του. Ως αντάλλαγμα γι' αυτήν την κίνηση καλής θέλησης, ο Πτολεμαίος ζήτησε από τον Αρχιερέα της Ιερουσαλήμ, Ελεάζαρ, να αποστείλει έμπειρους Εβραίους, ώστε να μεταφράσουν τα ιερά κείμενα. Ο Ελεάζαρ υπέδειξε ευχαρίστως στον Αριστέα τα κατάλληλα άτομα από τους Ισραηλίτες. Ο Πτολεμαίος δέχτηκε την αντιπροσωπεία των Εβραίων με ιδιαίτερες τιμές. Οι Εβραίοι μεταφραστές 72 (12X6 = 72) τον αριθμό (εξ ου και το όνομα Εβδομήκοντα, LXX ή Ο') δεν εγκαταστάθηκαν στο Μουσείο, αλλά τους παραχωρήθηκε ένας χώρος στη νησίδα Φάρος, λίγο έξω από την Αλεξάνδρεια. Ο Δημήτριος έκανε τακτικές επισκέψεις και παρακολουθούσε με τους γραμματικούς του το μεταφραστικό έργο, το οποίο μάλιστα ολοκληρώθηκε ακριβώς σε εβδομήντα δύο ημέρες, σύμφωνα με την επιστολή.

Η Βιβλιοθήκη στην ολοκλήρωσή της, πάντα σύμφωνα με τα λεγόμενα του Αριστέα, δεν θα περιείχε μόνον όλα τα βιβλία της οικουμένης στο πρωτότυπο, αλλά έπρεπε να διαθέτει και την ελληνική μετάφρασή τους ή έστω την περίληψή τους στα ελληνικά. Για τον σκοπό αυτόν επιστρατεύθηκαν ή κινητοποιήθηκαν ικανοί ξένοι γνώστες της ελληνικής.

Η Επιστολή του Αριστέα (που διασώθηκε

χάρη στον Ευσέβιο, Αρχιεπίσκοπο Καισαρείας, στο Υπόμνημά του στις Κωμωδίες του Πλάτου), που ανακάλυψε ο F. Ossen, μας είναι γνωστή και σε μία παραλλαγή που περιέχεται στα 'Προλεγόμενα εις τον Αριστοφάνη' του Ιωάννη Τζέτζη (Kaibel, Prol.). Η Επιστολή αυτή, επίσης, διασώθηκε και σε μία λατινική διασκευή των Προλεγομένων του Τζέτζη, που συντάχθηκε από άγνωστο Ιταλό ουμανιστή του 15ου αιώνα (Βιβλ. I, 169-174).

(2) Το πρόβλημα με την γλώσσα των Ιουδαίων της διασποράς.

Οι Ιουδαίοι για δεύτερη φορά αναγκάζονται να απολέσουν την εθνική τους γλώσσα. Η πρώτη φορά ήταν με την διάλυση του κράτους τους επί Ναβουχοδονόρος (586 - 510 π.Χ.). Τώρα λόγω της εξάπλωσής τους μέσα στα κράτη της ελληνικής κυριαρχίας, η δεύτερη γλώσσα τους, τα αραμαϊκά, τους είναι πλέον ξένη και αδυνατούν να την κατανοήσουν όλοι.

(3) Οι πραγματικοί λόγοι της μετάφρασης των Εβδομήκοντα.

Ο Πτολεμαίος ενδιαφερόταν να συγκεντρώσει όλη την τότε παγκόσμια σοφία στην Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, καθιστώντας την παγκόσμια πολιτιστική πρωτεύουσα της εποχής. Ο στόχος ήταν, όχι μόνο όλα τα βιβλία του τότε κόσμου να ταξινομηθούν στην Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, αλλά να είναι και μεταφρασμένα στα ελληνικά.

Αυτή του η απόφαση είχε σαν αποτέλεσμα να έρθει και η σειρά της Πεντατεύχου αρχικά να μεταφραστεί στην παγκόσμια γλώσσα της εποχής, τα ελληνικά. Η μετάφραση των Εβδομήκοντα αποτέλεσε γεγονός που εορταζόταν κάθε χρόνο από τους Ιουδαίους της Αλεξάνδρειας.

Πρώτον, γιατί αποτέλεσε την πρώτη παγκόσμια μετάφραση ενός έργου και μάλιστα τόσο εκτεταμένου στην επίσης αρχαιότερη lingua franca (παγκόσμια γλώσσα), την ελληνική.

Δεύτερον, διότι τα διάφορα βιβλία της Π.Δ., στην αρχή βέβαια μόνον η Τора, βρήκαν την θέση που τους άξιζε δίπλα στους 500.000 τόμους της ελληνικής σοφίας, που φιλοξενούνταν στο Μουσείο της Αλεξάνδρειας.

Τρίτον, διότι οι Εβδομήκοντα κατάφεραν να επιτύχουν τρεις στόχους:

α) Οι Ιουδαίοι της διασποράς να μπορούν να ακούν στο εξής στην γλώσσα που μιλούσαν και να καταλαβαίνουν τον Νόμο και τις εντολές του Θεού τους, απομακρυνόμενοι έτσι από την γοητεία της ελληνικής κουλτούρας (βλέπε μαρτυρία του Φίλωνα, Νόμων Ιερών Αλληγ. ΙΙΙ, 7 κ.ε.) και της αναζήτησης της λατρείας των

ειδωλολατρικών θεοτήτων.

β) Με την μετάφραση αυτή κατάφεραν να κάνουν γνωστά τα μηνύματα της Π.Δ. και την λατρεία του αληθινού Θεού, που μέχρι τότε ήταν μόνο ο Θεός των Εβραίων, σε όλο τον κόσμο, ώστε πολλοί να ελκύονται στην λατρεία του αληθινού Θεού.

γ) Ο Ιουδαϊσμός, από μια τυπική θρησκεία με κέντρο το Ναό, τις θυσίες και το ιερατείο, μετατρέπεται πλέον σε μια θρησκεία για όλο τον λαό με επίκεντρο την συναγωγή ως 'τόπο λατρείας και προσευχής', όπως ονομαζόταν αρχικά το κτήριο της συναγωγής.

Έτσι λοιπόν η μετάφραση αυτή έδωσε

*Αδαμάντιος Ωριγένης,
απεικόνιση σε Γαλλικό βιβλίο του 16ου αιώνα*

την δυνατότητα για εξήγηση του Νόμου και των Προφητών, όχι μόνο στους Ιουδαίους, αλλά και σε όλους τους προσήλυτους. Επίσης, ένα τελευταίο που επιτεύχθηκε είναι η αυθεντική ξεκάθαρη καταγραφή του μηνύματος μέσω της ελληνικής γλώσσας. Εν αντιθέσει με τα εβραϊκά (αρχέτυπο κείμενο και αραμαϊκά), που απαιτείτο ειδικό προσωπικό (γραμματείς) για την ανάγνωση του κειμένου, καθώς αυτό περιείχε μόνο τα σύμφωνα, ο καθένας πλέον μπορούσε να το διαβάσει. Ένα παράδειγμα για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα που υπήρχε με τη χρήση μόνο συμφώνων:

Υπάρχουν δύο λέξεις, οι 'ελεφ' και 'αλουφ'. Χωρίς φωνήεντα γράφονται και οι δύο το ίδιο με 'λφ'. Η λέξη 'ελεφ' αρχικά ση-

μαίνει χίλια, μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί και για να εννοήσει οικογένεια, χιλιάρχος, άρχοντας. Ενώ η λέξη 'αλουφ' χρησιμοποιείται για τον ηγεμόνα, για τον αρχηγό του στρατεύματος, αλλά και για τον επαγγελματία στρατιώτη. Με βάση την προηγούμενη ανάλυση θα αναφέρω δύο περιπτώσεις.

1η περίπτωση: Στο Ιησούς του Ναυή 8:3 (Βάμβας) «ἐξέλεξεν ὁ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἄνδρας δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ», για να στήσουν ενέδρα. Ερώτημα: Ένα τόσο μεγάλο πλήθος 30.000 ανδρών είναι δυνατόν να στήσουν ενέδρα; Όχι φυσικά. Εδώ πρόκειται περί λάθους απόδοσης του 'λφ'. Απλά πρόκειται για 30 μόνο άνδρες, ένας αριθμός που είναι λογικός για το στήσιμο μιας ενέδρας.

2η περίπτωση: Στο Α' Βασιλέων 20:30 «ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἰκοσιεπτὰ χιλιάδας ἐκ τῶν ἀνδρῶν». Ερώτημα: Όσο ψηλό, μεγάλο και αν είναι το τείχος, μπορεί να σκοτώσει 27.000 άνδρες; Όχι φυσικά. Εδώ πρόκειται περί λάθους απόδοσης του 'λφ'. Απλά πρόκειται για 27 μόνο άνδρες, κάτι που είναι λογικό.

Δυστυχώς τέτοιες περιπτώσεις πέρασαν και στο κείμενο των Εβδομήκοντα (LXX ή Ο').

(4) Η αιτιολόγηση της αποδοχής των Ιουδαίων σοφών για να κάνουν την μετάφραση.

Ο ελληνικός πολιτισμός γενικότερα και η ελληνική γλώσσα ειδικότερα επηρέασαν και γοήτευσαν τους Ιουδαίους σοφούς. Ενδεικτική είναι η δήλωση του Ραμπάν Συμών μπεν Γκαμλιέλ:

«Ακόμη και τα Ιερά Βιβλία δεν επετράπη να μεταφραστούν, παρά μόνον στην ελληνική γλώσσα... Διότι έχει γραφτεί (Γένεσις 9:27): «Ο Θεός θέλει πλατύνει τον Ιάφεθ (πρόγονο των Ελλήνων) και θέλει κατοικήσει εν ταις σκηναῖς του Σήμ (πρόγονο των Εβραίων)». Δηλαδή, τα λόγια του Ιάφεθ θα ομιλούνται και θα ακούονται εντός των σκηνών του Σήμ (βλέπε Ταλμούδ Μεγκιλά 9β).

Η έναρξη και το πέρας της μετάφρασης.

Αρχικά μεταφράστηκε (τον 3ο αιώνα π.Χ.) μόνο η Πεντάτευχος, δηλαδή τα βιβλία που έγραψε ο Μωυσής. Αυτά είναι: Γένεση, Έξοδος, Λευιτικό, Αριθμοί, Δευτερονόμιο.

Στα επόμενα χρόνια (από τον 3ο αιώνα έως τον 1ο αιώνα π.Χ.) μεταφράστηκαν και τα υπόλοιπα βιβλία της Π.Δ. Βέβαια εκ του αποτελέσματος αυτό που διαπιστώνεται είναι ότι δεν έγινε μία μετάφραση αλλά πολλές. Κάποιες από αυτές ήταν πετυχημένες και άλλες πάλι όχι.

Εσωτερικό βιβλιοθήκης Αλεξάνδρειας (Αναπαράσταση)

Η απόρριψη της μετάφρασης των Εβδομήκοντα από τους Εβραίους.

Στην αρχή η μετάφραση έγινε αποδεκτή με ενθουσιασμό και γιορτές από τους Ιουδαίους. Όταν όμως αργότερα (τον 1ον αιώνα μ.Χ.)

εμφανίστηκε ο Χριστιανισμός και η Εκκλησία αγκάλιασε και αποδέχτηκε την Π.Δ. ως τον γραπτό Λόγο του Θεού, άρχισαν τα προβλήματα.

Αυτό έγινε διότι οι Χριστιανοί υποστήριζαν ότι μέσα στην Π.Δ. γράφεται για τον ερχομό του Μεσσία, του Ιησού Χριστού, ως Λυτρωτή και Σωτήρα του κόσμου. Τότε τα πράγ-

μα Επστάιν, είχαν ως αποτέλεσμα την αποξένωση αυτού του κειμένου από την Ιουδαϊκή κοινωνία (Isidore Epstein, Ραββίνος, πανεπιστημιακός δάσκαλος, συντάκτης της περίφημης 18τομης Αγγλικής έκδοσης του Βαβυλωνιακού Ταλμούδ, "Judaism", Penguin Books, London 1973, σελ. 117). Οι γλωσσικές παρεμβάσεις προκάλεσαν πολλές εννοιολογικές παρεκβάσεις από την

Κώδικας Βατικανού. Η εικόνα εμπεριέχει εδάφια από την Β' Θεσ. 3:11-18 και Εβραίους 1:1-2:2.

ματα πήραν άλλη τροπή και άρχισε ο πόλεμος εναντίον της μετάφρασης με αποτέλεσμα την περιθωριοποίησή της από τους Ιουδαίους.

Βέβαια η απόφαση τους αυτή δικαιολογήθηκε ως εξής:

Οι μετέπειτα παρεμβάσεις αντιγραφών και οι μεταφραστικές αναθεωρήσεις επί του κειμένου των Εβδομήκοντα, γράφει ο Ίζιντορ

διδασκαλία της Τωρά. Πολλοί ραββίνοι υποχρεώθηκαν να αναθεωρήσουν την αρχική ευμενή στάση τους απέναντι στη μετάφραση των Εβδομήκοντα. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση στην πραγματεία Σοφρίμ: «Αναφέρεται το έργο των πρεσβυτέρων που μετέφεραν την Τωρά για τον βασιλιά Πτολεμαίο στην Ελληνική γλώσσα. Ήταν εκείνη μια δύσκολη ημέρα για τον

λαό Ισραήλ, όσο επίπονη ήταν η ημέρα της μορφοποίησης του χυτού χρυσού μόσχου (Έξοδος 32:1-6). Η Τора είναι αδύνατον να μεταφρασθεί πλήρως και επακριβώς».

Η απαίτηση για άλλες μεταφράσεις της ΠΑ από τους Ιουδαίους.

(1) Η μετάφραση του Ακύλα.

Ο Ακύλας καταγόταν από τον Πόντο και ήταν προσήλυτος στον Ιουδαϊσμό. Περίπου το 130 μ.Χ. ολοκλήρωσε την δική του μετάφραση της Π.Δ. Ήταν μία λέξη προς λέξη απόδοση του κειμένου. Το αποτέλεσμα ήταν ένα κείμενο πολύ ακριβές ως προς το περιεχόμενο του εβραϊκού, όμως κάποιες έννοιες του ήταν δύσκολο να τις καταλάβει όποιος δεν ήξερε εβραϊκά. Ο Ακύλας, ταυτιζόμενος με την αντίδραση των Ιουδαίων της εποχής του, μετάφρασε τα εδάφια εκείνα που είχαν σχέση ή έκαναν προφητική αναφορά για τον Μεσσία με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο από αυτόν της μετάφρασης των Εβδομήκοντα. Παρ' όλα αυτά, τα αποσπάσματα της μετάφρασής του που διασώθηκαν, μας είναι χρήσιμα σήμερα σχετικά με την έρευνα του εβραϊκού κειμένου της εποχής του.

(2) Η μετάφραση του Θεοδοτίωνος.

Ο Θεοδοτίων, σύμφωνα με τον Ειρηναίο, ήταν Ιουδαίος προσήλυτος από την Έφεσο. Σύμφωνα με τον Ιερώνυμο, ήταν Εβωνίτης Χριστιανός. Αυτός με την σειρά του εκπόνησε την δική του μετάφραση της Π.Δ. ή κατ' άλλους αναθεώρησε μια προηγούμενη μετάφραση, ώστε να είναι περισσότερο συντονισμένη με το αραμαϊκό κείμενο της εποχής του.

Το κείμενο που χρησιμοποίησε είχε στενότερη σχέση με το κατοπινό μασοριτικό, παρά με εκείνο που είχαν στην διάθεση τους οι Εβδομήκοντα. Ειδικά στο βιβλίο του Δανιήλ η μετάφρασή του εκτόπισε αυτήν της μετάφρασης των Εβδομήκοντα. Αυτήν έχει αποδεχτεί η Εκκλησία στον κανόνα της Π.Δ.

(3) Η μετάφραση του Συμμάχου.

Ο Σύμμαχος ήταν Ιουδαίος από την Σαμάρεια που έζησε κατά τον 2ον αιώνα μ.Χ. επί αυτοκράτορα Σεβήρου ή Κομμόδου. Ο Σύμμαχος έγινε χριστιανός, αλλά ακολούθησε την αίρεση των Εβωνιτών. Λόγω όμως της ακραίας ζηλωτικής στάσης του εξ αιτίας της αίρεσης στην οποία ανήκε, προσπάθησε στην μετάφρασή του να αποδώσει την έννοια των κειμένων πολλές φορές σε βάρος των λέξεων. Η μετάφρασή του δεν σώζεται παρά μόνο αποσπασματικά σε διάφορα κείμενα, καθώς και ένα μέρος της στα Εξαπλά του Ωριγένη.

(4) Ο Ωριγένης και τα Εξαπλά του.

Ο Ωριγένης θέλησε να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος της Π.Δ. Έτσι λοιπόν απεφάσισε και συνέγραψε ένα μνημειώδες έργο το λεγόμενο 'Εξαπλά'. Σε αυτό η πρώτη στήλη περιείχε το εβραϊκό κείμενο της εποχής του. Η δεύτερη στήλη είχε το εβραϊκό μεταγγραμμένο με ελληνικούς χαρακτήρες. Η τρίτη στήλη είχε την μετάφραση των Εβδομήκοντα. Στην τέταρτη στήλη είχε την μετάφραση του Ακύλα. Στην πέμπτη στήλη είχε την μετάφραση του Συμμάχου. Στην έκτη στήλη είχε την μετάφραση του Θεοδοτίωνος. Και σε κάποια βιβλία πρόσθεσε και άλλες στήλες από μεμο-

Εξώφυλλο της Βουλγάτας

νωμένες μεταφράσεις μη κατονομαζόμενες.

Για το ποιος όμως ήταν ο Ωριγένης, γιατί ονομάστηκε 'Αιρετικός', για την κριτική - συγκριτική έκδοση της Π.Δ., για τα Αριστάρχεια σύμβολα, θα μιλήσουμε και θα τα αναπτύξουμε σε ξεχωριστό άρθρο.

(5) Η Βουλγάτα.

Το 382 μ.Χ. ο πάπας Δάμασος Α', λόγω των προβλημάτων που δημιουργούσαν οι πολλές μεταφράσεις της Π.Δ. και της Κ.Δ., αποφάσισε και έδωσε εντολή στον Ιερώνυμο να ξεκαθαρίσει το θέμα, κάνοντας μια αναθεώρηση της Λατινικής Βίβλου. Εκείνος κατ' αρχάς αναθεώ-

ρησε τους Ψαλμούς και στη συνέχεια τα υπόλοιπα βιβλία της Π.Δ. Από αυτήν την προσπάθεια μόνο αποσπάσματα έχουν διασωθεί (από Ιώβ, Παροιμίες, Εκκλησιαστή και Άσμα Ασμάτων). Στη συνέχεια όμως ο Ιερώνυμος άλλαξε γνώμη και αποφάσισε να μεταφράσει από το εβραϊκό (αραμαϊκό) για να γίνει κάτι το αυθεντικό.

Εγκαταστάθηκε λοιπόν στη Βηθλεέμ για 15 χρόνια (από 390 - 405 μ.Χ.), όπου και έκανε την μετάφραση. Σαν βάση του είχε το εβραϊκό κείμενο, όμως συμβουλευόταν συνέχεια και τις μεταφράσεις των Ακύλα, Συμμάχου και Θεοδοτίωνος. Αρχικά η μετάφρασή του δεν έγινε και τόσο αποδεκτή, όμως, όσο περνούσε ο καιρός, εκτιμήθηκε περισσότερο, ώσπου έγινε πλήρως αποδεκτή και πήρε το όνομα 'Βουλγάτα', δηλαδή 'η κοινή μετάφραση'.

Τελικά στην σύνοδο του Τριδέντου (1546 μ.Χ.) αποφασίστηκε να τροποποιηθεί η έκδοση της Βουλγάτας, για να απαλλαχτεί από τα διάφορα λάθη της που με το πέρασμα των ετών είχαν εισχωρήσει στο κείμενό της. Έτσι με την πρωτοβουλία του πάπα Σίξτου Ε' εκδόθηκε το 1590 μ.Χ. Έπειτα όμως από 2 χρόνια, η 'Σίξτειος' έκδοση αποσύρθηκε λόγω των λαθών της και ο πάπας Κλήμης Η', εξέδωσε την 'Κλημεντίνα' Βουλγάτα, η οποία και παρέμεινε έκτοτε το επίσημο κείμενο της Π.Δ. για την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Κείμενα που υπάρχουν σήμερα σε κοινή χρήση από την μετάφραση των Εβδομήκοντα σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή:

(1) Το κείμενο της κριτικής έκδοσης του A. Rahlfs. (Stuttgart: Wrttembergische Bibelanstalt, 1935; repr. in 9th ed., 1971).

(2) Η έκδοση H.B. Swette, 1930.

(3) Η έκδοση Sir Lancelot C. L. Brenton, 1879.

(4) Η έκδοση Apostolic Bible Polyglot (ABP).

(5) Η έκδοση της Anatolic Bible, η οποία υπάρχει στην ιστοσελίδα <https://lexispan.eu/bible/>, είναι μαζί με την ABP οι μόνες χωρίς ελλείψεις κεφαλαίων και εδαφίων. Η έκδοση αυτή είναι το επίσημο κείμενο της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Π.Δ. και Κ.Δ.), πάνω στην οποία (Π.Δ.) ο γράφων έχει κάνει τις αναγκαίες διορθώσεις σε ορθογραφικά λάθη. Επίσης πρόσθεσε από άλλους επίσημους κώδικες τα εδάφια τα οποία λείπουν, ώστε να είναι ένα πλήρες κείμενο. Το κείμενο αυτό είναι ηλεκτρονικό σ' αυτή την φάση. Καταβάλλεται προσπάθεια να γίνει και μετάφρασή του στην δημοτική.

ΤΕΥΧΟΣ 92

ΕΛΕΥΘΕΡΟ
ΒΗΜΑ

Γ' Τρίμηνο
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2024

ΕΤΟΣ 23ο ΦΥΛΛΟ 92

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αλκιβιάδου 5, 104 39 Αθήνα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΝΙΚΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ
ΤΕΡΤΙΟΣ ΠΕΤΡΟΒΑΤΖΗΣ
ΜΑΝΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ

Αποστολή άρθρων και αλληλογραφία
eleftherovimakeee@gmail.com

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μικράς Ασίας 76, Γουδή
Τηλ.: 2107708375, Fax: 2107487280
E-mail: Info@volcanograph.gr
www.volcanograph.gr

Αποστέλλεται δωρεάν
σε όποιον το ζητήσει

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
Στυλ. Ρούσσος - Γ. Εσαγιάν

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες
εισφορές των αναγνωστών του

Τραπεζικός Λογαριασμός :

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τράπεζα Πειραιώς
IBAN: GR8801715970006597104860123
BIC PIRBGRAA
«Δωρεά για το Ελεύθερο Βήμα»

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν στις
διορθώσεις, στο στήσιμο
και τη σελιδοποίηση οι:

Τέρτιος Πετροβατζής
Αρίσταρχος Σεϊμένης
Δήμητρα Μάνη

«Ένα ποτήρι κρύο νερό»

(Μτθ.10:42)

Αλέξανδρος Λαδάος

Ηταν μία από τις συνηθισμένες Κυριακές ενός πιστού. Προτεραιότητα είχε ο εκκλησιασμός. Έτσι, αρκετά νωρίς βρέθηκε στην εκκλησία. Εκείνη την Κυριακή εκτάκτως μια ομάδα νεαρών πιστών Ολλανδών Χριστιανών έτυχε να βρεθούν στην εκκλησία και αυθόρμητα χαιρετώντας τους τούς είπε: «Επιτρέψτε μου να σας προσφέρω κάτι, ένα παγωτό». Η χαρά τους και οι αυθόρμητες ευχαριστίες τους ήταν το κάτι άλλο, παρ' ότι φαίνονταν νέοι που δεν είχαν καμιά τέτοια ανάγκη. Μια όμορφη ανθοδέσμη νέων Ολλανδών τουριστών, κοριτσιών και αγοριών, που ξεχώριζε εμφανισιακά στο ντύσιμο, στο κούρεμα, στο χτένισμα, στο ήθος, αντί να βρεθεί σε κάποια παραλία όπως σχεδόν όλοι οι συνομήλικοί τους, προτίμησε να πάει σε μια εκκλησία για να τιμήσει και να ευχαριστήσει τον Χριστό, που για χάρη τους σταυρώθηκε χαρίζοντάς τους αιώνια ζωή. Μια όμορφη ατμόσφαιρα καρδιάς δημιουργήθηκε με την παρουσία τους, ωσάν να ήμασταν παλαιοί γνώριμοι. Αν το «ανθρώπινο αίμα νερό δεν γίνεται», πως είναι δυνατόν το Αίμα του Χριστού να υστερήσει; Το Κυριακάτικο μήνυμα στην συνέχεια στρεφόταν γύρω από την πρώτη ιεραποστολή των μαθητών του Κυρίου. Ο Κύριος τους έστελνε για πρώτη φορά μόνους ανά δύο, για να κηρύξουν τον ερχομό μιας Νέας Βασιλείας, την οποία ονόμαζε Βασιλεία των Ουρανών. Πρόκειται δηλαδή για την πρώτη χριστιανική ιεραποστολή στη Γη (Ματθαίος 10ο κεφάλαιο). Και μόνο να σκεφτεί κάποιος την εξέλιξη του συγκεκριμένου ιεραποστολικού έργου μένει εκστατικός. Δώδεκα Ιουδαίοι, αγράμματοι ψαράδες ως επί το πλείστον, το άρχισαν και σήμερα σύμπασα η Γη έχει πλημυρίσει από αποστόλους Χριστού. Στις μέρες μας, στην Αφρική κατά χιλιάδες, εκατοντάδες χιλιάδες δέχονται τον Χριστό στην καρδιά τους, γι' αυτό και ο πονηρός έχει βάλει στόχο του τις χριστιανικές χώρες, προκειμένου να δυσφημιστεί η

Χριστιανική μας πίστη στα μάτια των νεοεισερχόμενων πιστών. Άγριοι φονικοί πόλεμοι μεταξύ Χριστιανικών ονομαζόμενων χωρών αφ' ενός, σαρκικός εκφυλισμός κατώτερος και αυτών των ζώων αφ' ετέρου, εισέβαλαν στις κατά τα άλλα 'πολιτισμένες' κοινωνίες. Ανάμεσα σε αυτές τις χώρες όμως κυκλοφορούν οι επτά χιλιάδες της εποχής του Ηλία, πιστοί τώρα στον Χριστό, που με τη χάρη του Θεού δεν υποτάσσονται στον Βάαλ. Ανάμεσα σε αυτές τις χιλιάδες βρίσκονται οι ιεραπόστολοι της Αφρικής, της Ασίας και όλων των ηπείρων, βρίσκονται και συ και οι Ολλανδοί τουρίστες που βρέθηκαν στη εκκλησία. Ναι, εκείνοι οι δώδεκα πρώτοι ψαράδες, που δέχτηκαν την εντολή του Χριστού και την δέχτηκαν μέχρι τέλους, ψαρεύουν πολύτιμες ψυχές και μαζί τους όλοι μας, όσοι αγαπούμε τον Κύριο και θα τον αγαπούμε μέχρι τέλους.

Ο Κύριος λοιπόν έκρινε αναγκαίο να δώσει στους μαθητές του τις απαραίτητες πνευματικές και πρακτικές οδηγίες. Τους προσκαλεί κοντά Του και τους αποστέλλει στον αγρό να θερίσουν. Νεαροί, άνδρες κίολας σωστοί, θα συζητούσαν μεταξύ τους ζωηρά και θα σχολίαζαν τα όσα απίστευτα έβλεπαν να διαδραματίζονται μπροστά τους. Δύο από αυτούς, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, οι γιοι του Ζεβεδαίου, ήταν τόσο ζωηροί που ο Κύριος τους ονόμαζε υιούς βροντής. Μια στέγη άνοιξε και ένα φορείο με κάποιον παράλυτο κρεμάστηκε από το άνοιγμά της, μπροστά στον Δάσκαλό τους. «Συγχωρεμένες είναι οι αμαρτίες σου, σήκωσε το φορείο σου και πήγαινε στο σπίτι σου», του είπε ο Δάσκαλος. Σηκώθηκε ο παράλυτος, τα μάζεψε, φορτώθηκε το φορείο του και έφυγε δοξάζοντας τον Θεόν. Μια μακροχρόνια αιμορροούσα θεραπεύθηκε μόνο με το άγγιγμα μιας άκρης του ενδύματος του Δασκάλου, ένα κοριτσάκι αναστήθηκε, δύο τυφλοί ανάβλεψαν, ένας κωφάλαλος γιατρεύτηκε. Και τώρα ο Δάσκαλος στέλνει τους δικούς του να κάνουν το ίδιο!

Πανέμορφη εικόνα αυτή. Αυτό συστήνει και σε εμάς, αν είμαστε ή αν έστω θέλουμε να είμαστε, μαθητές Του. Μας στέλνει ως εργάτες, ως θεριστές στα χωράφια της γειτονιάς μας, των φίλων, των συναδέλφων, των γνωστών, των πάντων. «Ελάτε κοντά μου, έχω δουλειά

4:6). Αρτυμένος θα πει καρυκευμένος, νόστιμος. Χαιρόμαστε όταν βλέπουμε έναν αδελφό ή μια αδελφή όμορφα ντυμένη, με γλυκό παρυσιαστικό, καθαρό μάτι. Είναι επιστολή Χριστού. Αυτό από μόνο του είναι όμορφο, πολύ όμορφο.

*Jean-Baptiste-Siméon CHARDIN, Ποτήρι νερού και κανάτα,
1760, Λάδι σε καμβά, 32,5 x 41 εκ. ,
Μουσείο Τέχνης, Ινστιτούτο Carnegie, Πίτσμπουργκ*

για σας. Θα σας στείλω να κάνετε αυτό που εγώ κάνω». Ας φανταστούμε την έκπληξη των μαθητών. Αυτή είναι και η δική μας έκπληξη. Δεν έχουμε, δυστυχώς, συνειδητοποιήσει βαθιά στην καρδιά μας ότι είμαστε απόστολοι του Χριστού. Περιοριζόμαστε στο ότι είμαστε επιστολή του Χριστού. Ωραίος παραλληλισμός, αλλά η επιστολή πρέπει να διαβαστεί. Και εδώ ακριβώς είναι το λεπτό σημείο: τα λόγια μας πρέπει να είναι όμορφα, καρυκευμένα, αλατισμένα. «Ο λόγος σας ας είναι πάντοτε με χάρη, αρτυμένος με αλάτι για να ξέρετε πως πρέπει να αποκρίνεστε προς τον καθένα» (Κολοσσαείς

Ας έλθουμε όμως στην περικοπή μας.

Ο Κύριος και γύρω του οι 12 παίρνουν το ιεραποστολικό χρίσμα από τον ίδιο. Τον ακούμε να τους λέει:

Ιον: Στο δρόμο των εθνών μη πηγαίνετε:

Τα έθνη ήταν μια περιοχή εντελώς ξένη, άσχετη, εχθρική και αυτοί ήταν τελείως άπειροι. Τα έθνη λάτρευαν πονηρές, φυσικές και φανταστικές δυνάμεις δικής τους επινόησης. Λάτρευαν τον ήλιο, το φεγγάρι, τους αστερισμούς, ακόμη και ξύλα και πέτρες που οι ίδιοι διαμόρφωναν σε θεότητες. Στην Αθήνα, στο κέντρο του πολιτισμού, η λατρεία του

ήλιου ήταν κάποια εποχή σε κυρίαρχη θέση. Ο φιλόσοφος Αναξαγόρας καταδικάστηκε ερήμην σε θάνατο για ασέβεια στον θεό Ήλιο και πέθανε εξόριστος στη Λάμψακο, πόλη του Ελληνισπόντου. Τώρα, το να βγουν αυτοί οι 12 ψαράδες Εβραίοι και να διδάσκουν τα έθνη πως είναι κοντά η Βασιλεία των Ουρανών, αυτό θα ήταν από την αρχή μια ουτοπία. Το έκαναν βεβαίως αλλά αργότερα, μετά την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και σε όλα τα 'πρωτάκια' της πίστης μας. Ξέρουμε όλοι μας πως, όταν αναγεννηθήκαμε, δεν βγήκαμε στους δρόμους και στις πλατείες να κηρύξουμε αυτό που αισθανθήκαμε, γιατί θα μας περνούσανε για 'σαλεμένους'. Στους δικούς μας, στους στενούς φίλους μας, στην οικογένειά μας το εμπιστευτήκαμε με έναν ενθουσιασμό που και αυτοί ακόμα μας παρεξήγησαν. Όταν αναγεννήθηκε ένας δούλος του Θεού, τόλμησε να το εκθέσει σε κάποια θεία του, αδελφή της μητέρας του. Ο ενθουσιασμός του ήταν τόσο μεγάλος που εντυπωσίασε μεν την θεία, αλλά η απάντησή της ήταν απογοητευτική. Με ένα ύφος γλυκό, ειρωνικό, προστατευτικό, που τα ξέρει όλα ενώ υπέγραφε με σταυρό, τον ρώτησε:

-Φωτίστηκες παιδάκι μου;

Κατέβασε απογοητευμένος το κεφάλι του ο δούλος του Θεού. Η θεία είπε μια μεγάλη υπέροχη αλήθεια χωρίς εν τούτοις να ξέρει το βαθύ της νόημα. Τα πνευματικά της παράθυρα έμειναν ερμητικά κλειστά. Είπε μια μεγάλη αλήθεια χωρίς να την έχει οικειοποιηθεί η ίδια. Πράγματι, ο αναγεννημένος είναι ένας φωτισμένος άνθρωπος. Ένα αναγεννημένο άτομο με όλες τις υπέρ και τις κατά εκδηλώσεις του. Αυθορμητισμός, πεσίματα και ανυψώσεις πολλές, πείσματα πέραν του δέοντος, όμως είναι ένα νέο δημιούργημα που αναπτύσσεται στον εν τω Χριστώ χώρο.

2ον. Σε πόλη Σαμαρειτών μη εισέλθετε.

Οι Σαμαρείτες ήταν ένα μείγμα ειδωλολατρικής και ιουδαϊκής θρησκείας. Το να αναμειχθεί το κάλπικο με το γνήσιο και να ισχυρίζεται το κάλπικο πως είναι το γνήσιο, είναι ό, τι χειρότερο.

Ο λαός Ισραήλ ήξερε, στο περίπου τουλάχιστον, από τους προφήτες τί σήμαινε Βασιλεία των Ουρανών και γι' αυτό τους είπε:

«Να πηγαίνετε μάλλον προς τα χαμένα πρόβατα του οίκου Ισραήλ και να τους κηρύττετε πως πλησίασε η Βασιλεία των Ουρανών.

Να γιατρεύετε τους αρρώστους, να ανασταίνετε νεκρούς, να εκβάλλετε δαιμόνια. Δωρεάν πήρατε, δωρεάν να δώσετε».

Όταν επέστρεψαν καταχαρούμενοι, του είπαν: «Κύριε, και τα δαιμόνια υπακούνε σε εμάς!». Εδώ είναι και η παγίδα του 'Εγώ'.

Δεν θεραπεύουν οι άγιοι του Θεού άνθρωποι, αλλά ο ίδιος ο Θεός μέσω αυτών: «Πολύ ισχύει η ένθερμη δέηση του δικαίου» (Ιάκωβος 5:16). Όλα αυτά είναι χαρίσματα, δωρεές, δεν είναι δυνάμεις που αποκτήσαμε από δική μας ικανότητα. Η χάρη που παίρνουν οι φυλακισμένοι δεν είναι δικαίωμά τους, είναι δωρεά της Πολιτείας. Τα Γραφικά παραδείγματα αφαίρεσης χαρισμάτων είναι πολλά. Ο Σαμψών έχασε τη δύναμή του, ο βασιλιάς Σαούλ έχασε τη βασιλεία και τη ζωή του. Ο Ααρών έχασε την αρχιεροσύνη του και ο Μωυσής έχασε τη χαρά του να μπει στη γη της υπόσχεσης του Θεού. Και οι δυο τους, τόσο ο Μωυσής όσο και ο Ααρών, είπαν στη περίπτωση της Μεριβά: «Ακούστε τώρα, σεις οι άπιστοι· να σας εκβάλουμε νερό απ' αυτή τη πέτρα;» (Αριθμοί 20:10). Δεν τίμησαν τον Θεό, αλλά ανέλαβαν οι ίδιοι πάνω τους την δυνατότητα να βγάλουν νερό από την πέτρα.

Ο Δάσκαλος λοιπόν με σαφήνεια και λεπτότητα τους επανάφερε στην πραγματικότητα. «Μη χαίρεστε γι' αυτό, αλλά να χαίρεστε διότι τα ονόματά σας γραφήκανε στο βιβλίο της ζωής». Ο ίδιος σχετικά με αυτό το λεπτό θέμα είχε πει στους Ιουδαίους: «Τα έργα τα οποία κάνω, δεν τα κάνω εγώ, αλλά ο Πατέρας μου που είναι μέσα μου». Προσοχή, λοιπόν, στα οποιαδήποτε χαρίσματά μας. Είναι δώρα Θεού. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο του Ματθαίου τελειώνει με τα λόγια του Χριστού: «Όποιος ποτίσει ένα των μικρών τούτων μόνο ένα ποτήρι κρύο νερό στο όνομα μαθητή, αληθώς σας λέγω δεν θα χάσει τον μισθό του».

Κάποιος έφερε μια κανάτα κρύο νερό και πλαστικά ποτηράκια. Μια Ολλανδή κοπέλα ζήτησε να σερβίρει εκείνη στους πιστούς το νερό. Αποτέλεσμα του μηνύματος; Όχι, επειδή το κήρυγμα δεν είχε αναφερθεί σε αυτό. Ήταν κάτι πηγαίο. Το ευαγγέλιο είχε ριζώσει στην καρδιά της κοπέλας και αυτή η κίνηση ήταν ένας ώριμος καρπός του ευαγγελίου του Χριστού. Κάτι τέτοια αναβλύζουν αυθόρμητα από τις καρδιές των πιστών και ποτίζουν το κοινωνικό σύνολο.

Εκκλησίες της Κοινωνίας Ελεύθερων Ευαγγελικών Εκκλησιών Ελλάδας
Συναθροίσεις Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών
Μιλάμε για τον Χριστό, τον Σταυρωμένο και Αναστημένο!
Είσοδος Ελεύθερη για όλους

ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

- **Αθήνα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Αλκιβιάδου 3-5, Αθήνα 104 39, τηλ. 2108253771, 2108214876
- **Αιγάλεω:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:30-08:30 μ.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Γραβιάς 30, Αιγάλεω 122 43, τηλ. 2105909721
- **Άλιμος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00, Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Λακωνίας 30, Άλιμος 174 56, τηλ. 2109913373
- **Αμφιάλη:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 07:00-08:00 μ.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Τσακάλωφ 4, Κερατσίνι 187 57, τηλ. 2104000078
- **Αρμενίων:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Ιγγλέση 25, Αθήνα 117 43
- **Λιπάσματα-Δραπετσώνα:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Σάββατο 07.30-10.30 μ.μ. όμιλος νέων, Μισαηλίδη 28, Δραπετσώνα 186 48, τηλ. 2104627675
- **Μαρούσι:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Κανάρη 10, Μαρούσι 151 26, τηλ. 2108065796
- **Μελίσσια:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:30 μ.μ., Αθανασίου Διάκου 15, Μελίσσια 151 27, τηλ. 2108032464, 6972309399, 6977619568
- **Ν. Ιωνία:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Σόλωνος 3, Νέα Ιωνία 142 31 (Κοντά στον ηλεκτρικό σταθμό Πευκάκια), τηλ. 6932070403
- **Νίκαια:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 08:00-09:00 μ.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Αμερικανίδων Κυριών & Βέροιας 2, Νίκαια 184 50, τηλ. 2104904844
- **Περιστέρι:** Κυριακή 11:00-12:30 π.μ., Παρασκευή 07:30-08:30 μ.μ., Αρκαδίου 47, Περιστέρι 121 32, τηλ. 2105758928
- **Πόρτο Ράφτη** (Βιβλικός Όμιλος κατ' οίκον): Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Χρυσήιδος 4, Πόρτο Ράφτη 190 03, τηλ. 2299073476
- **Σαλαμίνα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Παπαφλέσσα 9, Σαλαμίνα 189 02, τηλ. 2104656593
- **Χαλάνδρι:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Θησέως 6, Χαλάνδρι 152 32, τηλ. 2106818156 eeehal@yahoo.gr, YouTube
- **Ωρωπός:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Θηβών 2, Ωρωπός 190 15, τηλ. 2295030529, 2295032654, 6934562881

ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ

- **Αίγιο:** Κυριακή 10-11 π.μ., Στράτωνος 29, Αίγιο 251 00, τηλ. 6974753694
- **Αμαλιάδα:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. & 06:30-07:30 μ.μ., Τετάρτη 06:30-08:00 μ.μ., Ρήγα Φεραίου 86, Αμαλιάδα 272 00, τηλ. 2622024146, 2622027719
- **Άργος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Περιοχή Ξηρόβρυσης (Παλαιά οδός Τριπόλεως), 212 00, τηλ. 2751067787
- **Γαρίπα Μονοφατσίου Κρήτης:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Πέμπτη 06:00-08:00 μ.μ., Γαρίπα 703 00, τηλ. 2891093357
- **Γεωργικό Καρδίτσας:** Κυριακή 10:30- 11:30 π.μ., Πέμπτη 06:00-07:00 μ.μ., Γεωργικό 43100, τηλ. 2441036362, 2441036654
- **Ηράκλειο Κρήτης:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Ρόδων 33, Ηράκλειο 713 06, τηλ. 2810234656, 2810922102, 2810941821
- **Θερμησία Ερμιονίδας** (κατ' οίκον): Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 05:00-06:00 μ.μ., Θερμησία 210 51, τηλ. 2754041067, 2754041110, 6938656387
- **Καβάλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Κάρανου 27, Καβάλα 653 02, τηλ. 2510838363
- **Καινούργιο Φθιώτιδας:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Καινούργιο 350 09
- **Καλαμάτα:** Κυριακή 10:30-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Παρασκευή 07:00-08:00 μ.μ., Φαρών 131, Καλαμάτα 241 00, τηλ. 2721084295, 6940728125
- **Καμίνια Πατρών:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. & 08:00-09:00 μ.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Καλλιθέας 9, Καμίνια 250 02

- **Κομοτηνή:** Κυριακή 10:30-12:30 μ.μ., Παρασκευή 07:00-09:00 μ.μ., Βοσπόρου 7, Κομοτηνή 691 00, τηλ. 2531027704, 6944591675, 932402706
- **Κόρινθος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 06:30-07:30 μ.μ., Σάββατο 07:00-08:00 μ.μ. Σίνα 68, Κόρινθος 201 00, τηλ. 2744065788, 6973993542
- **Λαμία:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Θεμιστοκλέους 17, Λαμία 35100
- **Λάρισα:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Γεωρ. Σεφέρη 123, Λάρισα 412 21
- **Μαυρομάτι Θηβών:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Μαυρομάτι 320 02, τηλ. 2262303013, 6948469634
- **Μυτιλήνη:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Αλκαίου 30, Μυτιλήνη 811 00, τηλ. 2251022612
- **Νεάπολη Κρήτης:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Βίτσι 12, Νεάπολη 724 00, τηλ. 2841032044 (Οικογ. Παναγιώτη Λουκάκη)
- **Νικολαΐκα Αιγίου:** Κυριακή 07:30-08:30 μ.μ., Τετάρτη 07:30-08:30 μ.μ., Νικολαΐκα 25100, τηλ. 2691081115
- **Προσοτσάνη Δράμας:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Παρασκευή 07:00-08:30 μ.μ., Καρατάσου, Προσοτσάνη 662 00, τηλ. 2521038748
- **Πτολεμαΐδα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Ιασωνίδου 4, Πτολεμαΐδα 502 00, τηλ. 2461092794, 6948740373
- **Ρόδος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:30 μ.μ., Ιαλυσού 29, Κρητικά 851 00 (Παραλιακή οδός προς Αεροδρόμιο), τηλ. 2241093331
- **Σπάρτη:** Κυριακή 10:30-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Χαμαρέτου 74, Σπάρτη 23100, eespartis@gmail.com, τηλ. 2731400369, 697043318
- **Τρίκαλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:00-08:00 μ.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Βαλαωρίτου 4, Τρίκαλα 421 00, τηλ. 2431025273
- **Τρίκαλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 7:00-8:00 μ.μ., Τρίτη 07:00-08:00 μ.μ., Θουκυδίδου 2, Τρίκαλα 421 00, τηλ. 2431072750
- **Φιλιατρά:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Παρασκευή 07:00-08:00 μ.μ., Επαρ.Οδ. Λιμεναρίου-Χριστιάνων, Λιμενάρι 243 00, τηλ. 2761033397
- **Φραντζής Φθιώτιδας:** Φραντζής 35100, τηλ. 2231096327
- **Χανιά Κρήτης:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Κων. Μητσοτάκη 36 (& Α. Παπανδρέου 107), Χανιά 73132, τηλ. 2821056310

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

- **Καναδάς-Κεμπέκ,** Hellenic Gospel Free Church, τηλ. 514 337-8526, 7110 Av. de l'Épée, Montréal, QC H3N 2E1, Canada

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

- **Αυστραλία-Μελβούρνη (Κέντρο της πόλης),** Greek Free Evangelical Church City Centre Κυριακή 09:30-10:45 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 11:00-12:15 μ.μ. (Αγγλική), Τετάρτη 07:00-08:45 μ.μ. (Βιβλική Μελέτη στα Ελληνικά), Τετάρτη 07:30-08:30 μ.μ. (Βιβλική Μελέτη στα Αγγλικά), 161-167 Peel St, North Melbourne VIC 3051, Australia
- **Αυστραλία-Μελβούρνη (Oakleigh),** Greek Free Evangelical Church Melbourne: Oakleigh, Κυριακή 09:30-10:45 π.μ. (Ελληνική), 185 Warrigal Road, Oakleigh
- **Αυστραλία-Σύδνεϋ,** Greek Free Evangelical Church Sydney: Kingsgrove, Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. (Αγγλική), τηλ. 02 9503-0777 53 Kingsway, Kingsgrove NSW 2208, Australia
- **Αυστραλία-Αδελαΐδα,** Greek Free Church Adelaide: Renown Park, Κυριακή 09:30-10:30 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 06:00-07:00 μ.μ. (Ελληνική), Τετάρτη 07:30-08:45 (Βιβλική Μελέτη στα Ελληνικά), 59 Tait St, Renown Park SA 5008, Australia

Εκκλησιαστικά

61^η Καλοκαιρινή Συνάντηση Νεολαίας στο Σούνιο

Το χρονικό διάστημα από 04 μέχρι 11 Αυγούστου 2024 διεξήχθη η 61η Καλοκαιρινή Συνάντηση Νεολαίας στο Σούνιο με κεντρικό θέμα «Αγρυπνώντας στους έσχατους καιρούς». Είχαμε την ευκαιρία για μία εβδομάδα να απολαύσουμε την φυσική ομορφιά του Σουνίου, επισκιασμένη με πνευματική συναναστροφή και κοινωνία ανάμεσα στους νέους και τις νέες. Ιδιαίτερα φέτος χαρήκαμε για τα γενέθλια του Στέλιου Τσακίρη στις 09/08 και της Φωτεινής Μουλαΐδη στις 10/08.

(Συνέχεια στη σελίδα 35)

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα το ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ για την παραχώρηση και την αποστολή φωτογραφιών για την κατασκήνωση, τόσο σε αυτό το τεύχος όσο και στα προηγούμενα.

Ευχαριστούμε από καρδιάς για τις αυτοπροαίρετες προσφορές της αγάπης σας, οι οποίες στηρίζουν την έκδοση και την διανομή του Ελεύθερου Βήματος. Ευχόμαστε αυτό που δίνετε από το υστέρημά σας, ο Κύριος να σας το ανταποδώσει με πλούσιες ευλογίες και τη Χάρη Του σε εσάς και στους οικείους σας.

Αγαπητοί αδελφοί σας ανακοινώνουμε την αλλαγή στις ώρες λειτουργίας της ΕΕΕ Λάρισας.

- Κυριακή: 11:00 - 12:00, κήρυγμα ευαγγελίου - Δείπνο του Κυρίου.
- Πέμπτη : 20:00 - 21:00, μελέτη από Λόγο του Θεού- Προσευχή.

Ο σύλλογος αιμοδοσίας της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών έχει ανάγκη ενίσχυσης σε φιάλες αίματος για να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες για τους αδελφούς και τους συγγενείς τους. Τα στοιχεία του συλλόγου είναι: SE-ΑΕΕΕΕ, κωδικός 15149.

Προαιρετικές προσφορές για την ενίσχυση της ιεραποστολής της Κοινωνίας ΕΕΕ, μπορούν να κατατίθενται στην Τράπεζα Πειραιώς.

(IBAN GR8801715970006597104860123 BIC PIRBGRAA - ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ), με αιτιολογία κατάθεσης «Δωρεά για το Ιεραποστολικό ταμείο».

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ ΕΤΟΥΣ 2023.

Ευχαριστούμε από καρδιάς για τις εισφορές τους στο Ελεύθερο Βήμα κατά το έτος 2023 τους :

- ΕΕΕ Ν.ΙΩΝΙΑΣ
- ΕΕΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
- ΕΕΕ ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ
- ΜΕΛΗ ΤΣΑΧΑΡΤΖΙΔΟΥ
- ΕΕΕ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
- Ν. ΡΟΥΣΣΟΣ

Τριμηνιαίο Χριστιανικό Περιοδικό
για Παιδιά & Εφήβους

Για να μη χανόμαστε...

των Παιδικών-Εφηβικών Προγραμμάτων
της Κοινωνίας Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών Ελλάδας

(Συνέχεια από τη σελίδα 34)

Την Τετάρτη το βράδυ είχαμε υμνωδία δίπλα στη θάλασσα και οι αδελφοί Παναγιώτης Πεπονάκης και Νώντας Τσακίρης μας διηγήθηκαν περιστατικά από τη ζωή τους, στα οποία είδαν τις δυναμικές επεμβάσεις του Θεού. Την Παρασκευή το βράδυ έγινε παρουσίαση για την ζωή και το έργο του Κυριάκου - Παύλου Υφαντίδη, πρωτεργάτη των Εκκλησιών μας και οργανωτή των Κατασκηνώσεων του Σουνίου. Το Σάββατο είχαμε την καθιερωμένη πνευματική βραδιά, όπου

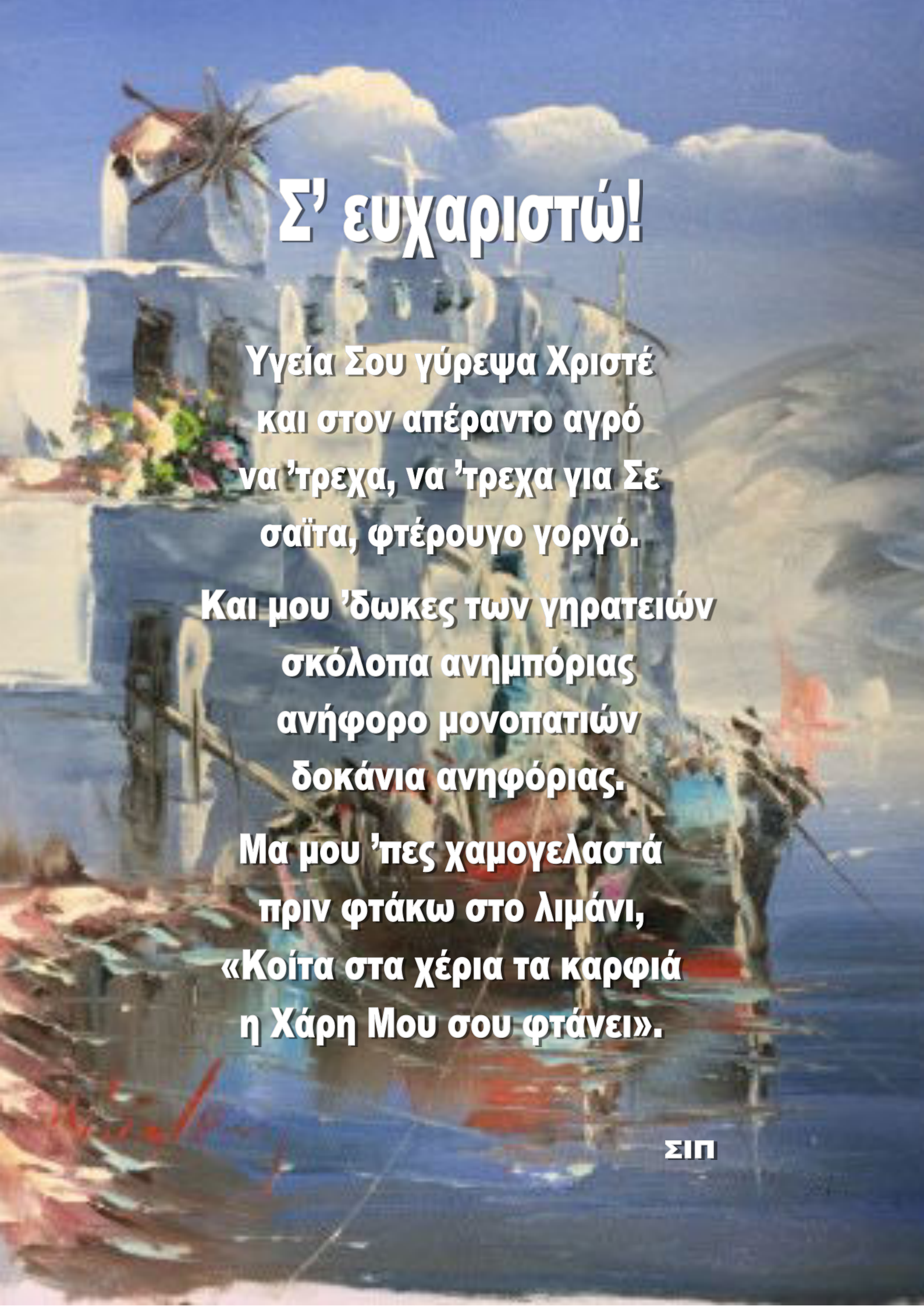
έκαναν τις ομολογίες τους ο Αρίσταρχος Σεϊμένης, η Φωτεινή Μουλαΐδη και ο Γιώργος Τάσιος. Ειδικά η ομολογία του Γιώργου συγκλόνισε όλους τους παρευρισκόμενους, καθώς μας διηγήθηκε περιστατικά από την ζωή του που τον οδήγησαν να παραδώσει τον εαυτό του στον Χριστό. Επιπλέον οι αδελφοί Γιώργος Σαγκούρης και Ραφαήλ Ραμαντάνης μας έψαλαν δύο ύμνους στα Ρομανέ. Προσευχόμαστε ο Κύριος να καλύπτει όλες τις διοργανώσεις που αποσκοπούν στην πνευματική τροφοδοσία της Νεολαίας και να μας ελευθερώνει από τον πονηρό.

Καλοκαιρινή εκστρατεία ευαγγελισμού

.Την εβδομάδα από 12 Αυγούστου μέχρι 16 Αυγούστου 2024, πραγματοποιήθηκε η καλοκαιρινή ευαγγελιστική εκστρατεία από ομάδα νέων αδελφών. Τη φετινή χρονιά επισκεφθήκαμε την Πελοπόννησο και συγκεκριμένα τις πόλεις Σπάρτη, Καλαμάτα, Φιλιατρά, Αμαλιάδα και Καμίνια Πατρών. Μοιράσαμε σε όλες τις πόλεις φυλλάδια μαζί με τον Λόγο του Θεού. Η ανταπόκριση ήταν

άλλοτε αδιάφορη, άλλοτε θετική, λίγες φορές εχθρική. Σε όλες τις περιπτώσεις που δώσαμε έντυπο υλικό σε ανθρώπους, εστιάσαμε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού και στη Σωτηρία που χαρίζει σε όποιον Τον δέχεται. Επιπλέον, σε όλες τις πόλεις είχαμε την ευκαιρία να χαρούμε την κοινωνία με τους εκεί αδελφούς. Μακάρι να υπάρξουν επιστροφές αθανάτων ψυχών από αυτήν και κάθε άλλη ευαγγελιστική προσπάθεια που γίνεται στη χώρα μας και σε όλον τον κόσμο.

Σ' ευχαριστώ!

**Υγεία Σου γύρεψα Χριστέ
και στον απέραντο αγρό
να 'τρεχα, να 'τρεχα για Σε
σαΐτα, φτέρουγο γοργό.**

**Και μου 'δωκες των γηρατειών
σκόλοπα ανημπόριας
ανήφορο μονοπατιών
δοκάνια ανηφόριας.**

**Μα μου 'πες χαμογελαστά
πριν φτάκω στο λιμάνι,
«Κοίτα στα χέρια τα καρφιά
η Χάρη Μου σου φτάνει».**